

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevni

TRST
Ul. Montecchi 8 PP 559
(tj)

OSREDNJA KNJIZNICA
P. P. 126
86001 KOPER

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 grupp

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 295 (11.711)

Trst, petek, 16. decembra

Premiera v skrbeh

SAŠA RUDOLF

Vsakokrat, ko se zastor dvigne pred premiersko predstavo in še tako rutinirani odrski umetnik začuti, da mu je — tako kot stometrašu pred startom — adrenalin pognal z vso močjo kri po žilah, se nervozno, čeprav morda le podzavestno, pričakovaje prenese tudi na gledalca. Vsaka premiera je kot prvi ljubezenski sestanek, nestrpno čakanje novega, nepoznanega, odkritje in doživetje obnem. Ko pa gre za novost, dramo že znanega in priznanega dramatika, avtorja kot je Albee, ki nam je še po nekaj sezonah ostal neizbrisno v spominu z Virginio Woolf, se pričakovaje postoteri.

Toda nočnejša premiera ima še dodatno noto, kajti «Gospa iz Dubuqua», ki je ob newyorški uprizoritvi požela tako pri kritiki kot publiki izključno pohvalne ocene, bo na odru Kulturnega doma v Trstu prvič zaživela v slovensčini.

Ko bomo sledili dogodkom in fabuli, ki zahtevajo stalno in nenehno pozornost, prizadetost, strah in tesnobo, ko celo humor reže ostro kot nož, ko se istočasno smejemo in krvavimo, ne bo časa, da bi se zamislili v resnost položaja, v katerem se je, ne po svoji krivdi, znašla naša ostednja kulturna ustanova. In vendar se kaj lahko zgodi, da bo «Gospa iz Dubuqua» predzadnja premiera v našem gledališču. Finančno stanje Slovenskega stalnega gledališča je postalo nevzdržno, likvidnost je že zdavnaj pod ničlo, že odobreni, vendar še ne nakazani državni in drugi prispevki, se še vedno niso stekli v blagajno.

Naša javnost je že tako vajena je remijad okrog financ, da reagira, kot da bi šlo za nekaj povsem običajnega, brez prepričane zaskrbljenosti, da je usoda gledališča postavljena na kocko. Tako se resnični položaj predstavlja v izkrivljeni luči, v zavesti javnega mnenja pa ostaja le meglena številka pasive, ki gre v milijarde. Zakaj panika? Saj pasivo jamčijo javne ustanove.

Doslej je bilo res nekako tako. Deželna uprava je s svojimi jamstvi zagotavljala gledališču obstoj! V mesecih po deželnih volitvah pa se je politična volja upravnih organov nekako spremenila. Res je, da je deželni svet v prejšnji mandatni dobi odobril jamstvo štirim gledališkim ustanovam Furlanije - Julijske krajine, v višini 10 milijard lir, toda s tem se birokratski iter še ni izpolnil: jamstvo je treba razdeliti med pasive, in prav pri tem se je zataknilo. Odborništvu za finance zahteva od proročev, naj izdelajo nadroben načrt, po katerem naj bi v bodočnosti posojila, ki se skupno vrtijo okrog 40 milijard, vrnil. Naše gledališče je doslej edino, ki je že izdelalo načrt, in to na podlagi sklepne poročila komisije Cassandro za globalno zaščito naše manjšine.

Toda Slovensko stalno gledališče potrebuje razdelitev jamstva takoj, kajti ob koncu leta zapadejo roki za izplačevanje obresti prejšnjih posojil, teh obresti pa je za krepko polovico letnega proračuna. Na vrsti so še druge datjave, medtem ko že odobrenih prispevkov ministrstva, ki so se običajno zlivali v pruih jesenskih mesecih, kljub dodatnim nenehnim prošnjam, še ni.

Blagajna je prazna. Vsako gledališče bi v takem položaju že novembra prekinilo dejavnost, toda naše nam ob dobri volji in poštrevnosti igralskega ansambla, tehničnega osebja in uprave, zagotavlja še dve premieri, nočoj v Trstu in v ponedeljek v Gorici. Bosta zadnji?

Upravitelji in gledališki delavci so napravili vse, več od njih ne moremo pričakovati.

Na vrsti so politiki in javno mnenje, ki mu prav gotovo ne more biti vseeno, če izgubi tako pomembno kulturno ustanovo, kot je SSG.

Francoski predsednik od včeraj gost predsedstva Obisk Francois Mitterranda v Jugos odpira novo obdobje medsebojnega sodelovanja

Izmenjava mnenj o dvostranskih odnosih in perečih mednarodnih vprašanjih Mitterrand od danes v Beogradu, jutri pa v Sloveniji

Senator Cossiga danes v Gorici

V deželnem avditoriju v Gorici bo danes ob 10. uri slovesnost ob začetku šolskega leta v mednarodnem združenju svetov.

Slovesnosti se bosta predvidoma udeležila predsednik senatne zbornice senator Francesco Cossiga in senator Salvatore Valitutti, predsednik senatne komisije za šolstvo, poleg predsednika deželnega odbora Comellija, goriškega in devinsko - nabrežinskega župana ter najvišjih predstavnikov zgoraj omenjene šolske ustanove.

Med svojim obiskom v Gorici bo predsednik senata Cossiga tudi sprejel predstavnike slovenske manjšine, ki ga bodo seznanili s prizadevanji za odobritev zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji.

BEOGRAD — Predsednik republike Francije Francois Mitterrand je včeraj dopoldne dopotoval na uradni prijateljski obisk v Jugoslavijo. Na surčinskem letališču je visokega gosta iz prijateljske Francije sprejel in pozdravil predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak z drugimi uglednimi osebnostmi družbenopolitičnega življenja, med njimi sta bila tudi predsednik skupščine SFRJ Vojo Sržentić in predsednica ZIS Milka Planinc.

S predsednikom Mitterrandom so v Beograd dopotovali tudi voitelji francoske diplomacije Claude Cheysson, minister za ekonomijo, finance in proračun Jacques Delors, minister za transport Charles Fitterman, minister za zunanjo trgovino Edith Cresson, generalni sekretar predsedstva republike Jean Louis Bianco, poslanec in predsednik društva prijateljev med Francijo in Jugoslavijo v narodni skupščini Edmond Garcin in drugi.

Po običajnih vojaških časteh se je

francoski predsednik, skupaj s predsednikom predsedstva SFRJ odpeljal na dvor na Dedinje, kjer bo njegova rezidenca med dvodnevним bivanjem v Beogradu. Tam sta se predsednika zadržala v krajšem prisrčnem pogovoru, zatem pa je Francois Mitterrand na Avali položil venec na grob neznanega junaka ter obiskal spominski center Josip Broz Tito in položil cvetje na grob predsednika Tita.

Popoldne je gost iz Pariza v parku prijateljstva v Novem Beogradu posadil drevo miru, zatem pa sta v palači federacije z gostiteljem predsednikom predsedstva SFRJ Mikom Špiljakom začela uradne pogovore, v katere so se vključili tudi njuni sodelavci.

Dveurna stavka v Trstu in Gorici

NA 4. IN NA 8. STRANI

Jugoslovansko - francoski pogovori na najvišji ravni zajemajo izmenjavo mnenj o dvostranskih odnosih in sodelovanju ter o perečih mednarodnih vprašanjih, zlasti o sedanjem položaju v Evropi, kriznih žariščih v svetu, mednarodnim gospodarskih razmerah in prizadevanj za vrnitev k politiki detanta in mednarodnega sodelovanja.

Med obiskom v Beogradu se bo predsednik Mitterrand sešel in pogovarjal tudi s predsednikom predsedstva CK ZKJ Dragoslavom Markovićem in predsednikom predsedstva Srbije Nikolo Ljubičićem. Visoki gost iz Francije bo, kot pričakujejo, obiskal tudi skupščino SFRJ, kjer bo govoril delegatom obeh zborov. Predvideno je tudi njegovo srečanje s predsednico ZIS Milko Planinc.

Iz Beograda bo francoski predsednik Mitterrand v soboto odpotoval v Novo mesto in Ljubljano, kjer se bo srečal z uglednimi osebnostmi družbenopolitičnega življenja Slovenije. (dd)

Arafat se bo lahko umaknil

BEJRUT — Ob spodbudnih vesteh, da je grška vlada dobila jamstva za varni umik palestinskih borcev z grškimi ladjami, pa so v Tripoliju včeraj po daljšem zatišju ponovno izbruhnil spopadi med prosirskimi alaviti in sunitskimi fundamentalisti, ki so bili v teh mesecih Arafatovi zavezniki in so praktično prevzeli nadzorstvo v tem drugem najpomembnejšem libanonskem mestu.

Plamen spopadov pa je zajel tudi Bejrut in višavje nad libanonskim glavnim mestom. V zadnjih urah sta izgubila življenja dva francoska vojaka, pod srditim topniškim ognjem pa se je znašel tudi ameriški kontingent. Seveda se je takoj oglašila «New Jersey», ki pa je sovražnikove položaje zasula le z granatami 12-milimetrskih topov.

Mir je včeraj vladal le v južnem Libanonu in na cestah, ki preko reke Avali peljejo do obleganega Deir el Kamara. Po 5. septembru so namreč včeraj izraelske oklepne enote prvič prekorale reko Avali, da bi z močnim vojaškim spremstvom jamčile umik krščanskih beguncev in falange iz obleganega Deir el Kamara v Šufu. Umik bodo baje izvedli v nekaj dneh brez večjih zapletov, saj je to v praksi edini konkretni uspeh nekajtedenskih posvetovanj med sprtimi libanonskimi skupinami. Ob vsem tem pa se lahko marsikdo upravičeno sprašuje, zakaj so Sirci, družni in šiiti pristali na izraelsko vojaško spremstvo, Arafatu pa ne dopustijo kopenskega umika in ga morajo reševati zahodne države. Sinoči je namreč prispela vest, da bodo kot prvi zapustili Tripoli ranjenci z italijansko potniško ladjo «Appio», ki so jo že v naglici preuredili za ta namen, saj so morali namestiti tudi oddelek za intenzivno nego. Ladja bi morala že v soboto odpeljati iz Tripolija na Ciper kakih sto Arafatovih borcev. S Cipra pa jih bodo po vsej verjetnosti prepeljali v Egipt.

Zanone v Beogradu

BEOGRAD — Tajnik liberalne stranke Valerio Zanone je v spremstvu senatorja Enza Bettizze prispel včeraj na obisk v Beograd na povabilo predsedstva zvezne konference SZDL Jugoslavije. Zanoneja je včeraj sprejel predsednik odbora za mednarodne odnose pri skupščini SFRJ dr. Anton Vratuša, danes pa se bo tajnik liberalne stranke razgovarjal s predsednikom SZDL Jovanom Dejanovićem. Tajnika PLI bo sprejel tudi član predsedstva federacije Petar Stambolić.

Že na včerajšnjih pogovorih so načeli nekatera konkretna vprašanja, tako v zvezi z odnosi med Jugoslavijo in Italijo oziroma celotno zahodno Evropo (Bettizze je namreč predsednik komisije za odnose z Jugoslavijo v evropskem parlamentu), kot tudi vprašanja sodelovanja ob meji in problematiko zaščite slovenske manjšine, na katero je jugoslovanska stran Zanoneja izrecno opozorila.

Prekinitev tudi na Dunaju

DUNAJ — Po razbitju ženevskih pogajanj med SZ in ZDA o jedrskih izstrelkih srednjega dometa in sledeči prekinitvi pogovorov o medcelinskih raketah, so se včeraj pretrgali v glavnem mestu Avstrije tudi še zadnji razorožitveni pogovori med Vzhodom in Zahodom, ki so zadevali uravnoteženo zmanjšanje konvencionalnega orožja v Evropi. Ta pogajanja so trajala neprekinjeno (in jalovo) 10 let, države varšavskega pakta pa so jih sklenila zapustiti, češ da jih članice NATO namerno sabotirajo.

Moskva je uradno sporočila, da bodo datum morebitne obnovitve dunajskih pogovorov določili «po diplomatski poti». Edino upanje za obnovitev odnosov ostaja sedaj konferenca o razorožitvi v Evropi, ki se bo začela januarja v Stockholmu, kjer bi se lahko srečala zunanja ministra SZ Gromiko in ZDA Shultz.

Proračun odobren pred božičem

RIM — Poslanska zbornica bo končala razpravo o finančnem zakonu in proračunu za 1984 do božiča: po kompromisu, ki so ga sklenili včeraj na seji načelnikov skupin med večino in opozicijo, bo prvič po dolgih letih država imela v ustavnem roku odobrene proračunske dokumente. Predsednik vlade Craxi je zato izdal včeraj triumfalistično izjavo. Po soglasnem sklepu načelnikov skupin se je skupščinska razprava začela 12. t.m. in se mora zaključiti v 14 dneh.

Če je bil dosežen dogovor glede postopka, ni pa seveda soglasja o vsebini. Zlasti je sporen člen 22 finančnega zakona, ki zadeva novi način obračunavanja draginjske doklade za pokojnine, ki slabša njihovo kritje pred inflacijo.

Prevozniki in luke severnega Jadrana se morajo tesneje povezati med seboj

BORIS ŠULIGOJ

KOPER — Če bi v severno-jadranske luke uspeli privabiti, oziroma preusmeriti več blaga, bi tudi prevozniki s tega območja, to je trgovska mornarica, cestni in železniški transport, od tega imela večje koristi. Takšno je izhodišče in osnovni namen četrt mednarodne razstave in posvetovanja o severnojadranski prometni izmeni, ki so jo poimenovali Transadria '84, in jo bodo v začetku maja prihodnjega leta organizirali na Reki. Gre za izvajanje dogovorjenih skupnih načrtov o integralnem transportu v okviru sodelovanja Alpe - Jadran, v duhu osimskih sporazumov, ter skupnih nastopov koprške, tržaške, reške in beneške luke. Mednarodno sodelovanje prevoznikov in pristanišč v severnem Jadranu postaja iz leta v leto nujnejša poteza, ki jo narekujejo vse ostrejšje in konkurenčnejše razmere na področju transporta. Manifestacija Transadria '84 pa bo priložnost za skupno propagandno akcijo severno-jadranskih pri-

stanišč in prevoznikov ob njem, saj bodo na Transadriji '84 na Reki sodelovali, ali pa vsaj prisostvovali tudi številni predstavniki transportnih organizacij, agencij, špediterjev, pristaniških podjetij, organizacij za kontrolo blaga, za popravilo kontejnerjev in tako dalje, da bi pokazali svoje dosežke in zmogljivosti in da bi izmenjali izkušnje. Sodelovali bodo tudi uvozniki in izvozniki, ki koristijo transportne storitve, pa tudi proizvajalci prometnih sredstev in opreme. Poleg jugoslovanskih in italijanskih strokovnjakov s teh področij, so svoj nastop že prijavili tudi strokovnjaki iz drugih srednjeevropskih držav, ki so kakorkoli povezani s prevozi po Jadranu. Reška fakulteta za pomorstvo in promet pa že pripravljajo posvetovanje in sicer na tri osrednje teme: 1. Značilnosti in prednosti severnojadranske transportne smeri; 2. Racionalizacija transportnega procesa v severnojadranski smeri; 3. Tehnično - tehnološki dosežki na področju transporta sipkih in posebnih tovorov. Danes so na koprski medobčinski gospodarski zbornici za sodelovanje na tej manifestaciji z organizatorji (torej Reška gospodarska zbornica) dogovorili tudi predstavniki splošne plovbe Piran, koprške luke in Interurope.

Sodelovanje EGS - Jugoslavija

BEOGRAD — Pomočnik jugoslovanskega sekretarja za zunanje zadeve Tarik Ajanović se je včeraj pogovarjal s člani delegacije komisije EGS, ki jo je vodil generalni direktor generalne direkcije za odnose s tujino Lesli Fielding.

Obe strani sta potrdili interes in pripravljenost za nadaljnji uspešen razvoj odnosov in sodelovanja med SFRJ in EGS. Poudarili so pomen nedavnega obiska predsednice ZIS Milke Planinc v državah skupnosti, prvega zasedanja sveta za sodelovanje SFRJ - EGS in drugih pomembnih akcij. Proučili so težave in probleme, ki se pojavljajo v trgovinski menjavi, kot tudi bogat program srečanj in aktivnosti v prihodnjem letu. (dd)

Andrej Marinc v DLR Koreji

PJONGJANG — Član predsedstva CK ZKJ in predsednik CK ZKS Andrej Marinc, ki se mudi na obisku v DLR Koreji, se je v Pjong Jangu pogovarjal s članom politbiroja CK delavske partije Koreje So Jun Sokom o dvostranskem sodelovanju, aktivnostih obeh držav v gibanju neuvršenih, aktualnih mednarodnih vprašanjih in o razmerah v delavskem naprednem gibanju v svetu. V pogovoru sta izrazila zadovoljstvo z uspešnim razvojem odnosov in sodelovanja med partijama in obema socialističnima ter neuvršenima državama. Poudarila sta, da je takšen razvoj sodelovanja v korist enakopravnih mednarodnih odnosov, družbenega napredka, miru in socializma v svetu.

Andrej Marinc in So Jun Sok sta se vzajemno seznanila z družbeno gospodarskim razvojem v Jugoslaviji in DR Koreji ter o aktivnosti ZKJ in delavske partije Koreje na notranjem področju.

Andrej Marinc je včeraj tudi obiskal rojstno mesto severnokorejskega predsednika Kim Il Sunga Manjgunde pri Pjong Jangu in tovarno elektrostrojgradnje Te-an kjer je zaposlenih 14.000 delavcev. (dd)

WASHINGTON — Ameriška televizijska mreža CBS trdi, da bo predsednik Ronald Reagan v teku svojega novoletnega govora sporočil, da spet kandidira za Belo hišo.

Bojazni o izvozu iranske islamske revolucije se uresničujejo Proiranski libanonski šiiti glavni krivci za samomorilske atentate na Bližnjem vzhodu

BEJRUT — Na Bližnjem vzhodu so vedno bolj prepričani, da je treba krivce za samomorilske atentate z «bombnimi tovornjaki», ki so v oktobru izvedli napad na ameriške in francoske sile v Bejrutu ter na izraelsko poveljstvo v Tiru, iskati med bradatimi šiiti Huseina Mosavija, ki se med ruševinami Baalbeka urijo s peklenski stroji in mislijo na «božjo državo».

Radikalna frakcija «Amal eslami» (islamsko upanje) s svojim središčem v libanonskem Baalbeku je nastala pred dobrim letom. Mosavijeva šiitska milicija pa se je prvič oglasila v juniju 1982, ko je bila izraelska armada na ruševinah Bejruta in je bi o njeno sodelovanje s falangisti vedno bolj očitno. Takrat je zasedel centralni komite libanonske šiitske organizacije Amal, ko se je za besedo javil mladi Husein Mosavi in obtožil generalnega sekretarja organizacije Nabila Berija, da je izdal organizacijo, ker je pri-

stal, da stopi v «odbor za nacionalno spravo» in bil pripravljen na pogovore s falangisti. Mosavija so takoj izključili iz Amala, a mladi profesor matematike se je preselil v Baalbek, kjer je okoli sebe pričel zbirati vse tiste mlade šiite, ki jih je izraelska zasedba gospodarsko prizadela.

Mesec dni kasneje je Mosavi dobil okrepitev iz Irana, saj je v Baalbek prispelo 400 Homeinijevih pasdaranov (čuvarjev revolucije), ki so se z Mosavijevo pomočjo lotili zahtevnega cilja uresničitve fundamentalistične revolucije v Libanonu po zgledu Homeinijeve v Iranu.

Pred očmi sirskega «mirovnih zelenih čelad», ki so zasedle vse strateške položaje v Baalbeku so pasdarani začeli urediti šiitske verske skrajneže v ravnanju z eksplozivom.

Zadnji val atentatov od Bejruta do Kuvajta pa so zgovoren dokaz, da so jih dobro izučili. Ob tem pa se samo po sebi zastavlja vprašanje, za-

kaj so za zadnji cilj skrajneži izbrali prav Kuvajt. V arabskih zalivskih državah nihče ne dvomi več, da je to predvsem opozorilo vsem arabskim državam, ki nudijo materialno in moralno pomoč Iraku v njegovi vojni proti Iranu. Organizacija «Džihat eslami» (islamska sveta vojna) pa dokazuje po mnenju opazovalcev, da Mosavijev «Amal eslami» ni več sam, da dobiva zunanjo podporo in se vključuje v širši načrt izvoza islamske fundamentalistične revolucije.

Potem ko so se uspešno vključile v libanonsko bojišče sedaj, radikalne islamske sile širijo svoj vpliv na druge države zaliva, kjer kot kaže z lahkoto dobijo privrženca za militantni islam. Arabske zalivske države so to nevarnost spoznale že pred dvema letoma in so zato ustanovile «svet za sodelovanje v Zalivu», da bi se s skupnimi silami postavile po robu in zajezile valove borbene ga islamskega integralizma.

V intervjuju z diplomatskim urednikom francoskega radia Mojsov o mednarodni vlogi SFRJ in odnosih s sosednimi državami

BEOGRAD — «Menim, da danes v svetu obstaja široko soglasje o tem, da je mednarodni položaj zelo težak in nevaren.» To je med drugim izjavil jugoslovanski sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov, v intervjuju z diplomatskim urednikom francoskega radia.

«Razumljivo je, da smo v Jugoslaviji, kot tudi v Franciji, zelo zaskrbljeni zaradi takšnega stanja in menimo, da je nujno vložiti vse napore za zaustavitev takšnega negativnega razvoja in poiskati izhod iz sedanje krize. Jugoslavija kot zunajblokovska in neuvrščena država aktivno sodeluje v teh prizadevanjih,» je dejal Lazar Mojsov.

Na vprašanje o vplivu Jugoslavije v gibanju neuvršenih v obdobju po Titu je zvezni sekretar izjavil, da Jugoslavija po smrti predsednika Tita dosledno in aktivno nadaljuje politiko, s katero je dosegla neodvisen in neuvrščeni mednarodni položaj in prispevala k ohranitvi miru v Evropi in v svetu ter h krepitvi enakopravnega mednarodnega sodelovanja.

Na prošnjo, da pove nekoliko več o odnosih Jugoslavije s sosednjimi državami, je Lazar Mojsov poudaril,

da Jugoslavija vodi miroljubno in dobrososedsko politiko. Ocenil je, da so odnosi Jugoslavije z večino sosednjih držav dobri — celo odlični in prijateljski. Z državami, s katerimi ima dočlene težave, pa si jih Jugoslavija prizadeva odpraviti, s sodelovanjem na načelih dobrega sosedstva in na temeljih medsebojnega spoštovanja, nevmešavanja, vzajemne koristi in recipročnosti.

Ob koncu intervjuja za francoski radio, je zvezni sekretar za zunanje zadeve govoril tudi o obisku predsednika Mitterranda v Jugoslaviji in dejal: «Jugoslovansko - francoski odnosi so stabilni in se uspešno in vsestransko razvijajo že dalj časa, še posebej pa v zadnjih dveh letih. Odlikujejo jih dinamičnost, visoka stopnja medsebojnega zaupanja in intenziven dialog o vseh dvostranskih in mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Pričakujemo, da bodo pogovori s predsednikom Mitterrandom in njegovimi sodelavci dali močno spodbudo krepitvi in obogatitvi raznovrstnih stikov dvostranskega, še posebej gospodarskega sodelovanja ter prispevali k razširitvi sodelovanja na mednarodnem področju.» (dd)

Železniška nesreča v bližini Zagreba

ZAGREB — V železniški nesreči, ki se je zgodila včeraj zjutraj ob 6.20 blizu glavnega kolodvora v Zagrebu, sta dve osebi izgubili življenje, devet pa je bilo ranjenih. V tovorni vlak, ki vozi na progi Sisak - Dobova in je stal pred rdečim signalom, se je zaletel lokalni elektromotorni vlak, ki je prevažal delavce ZTP Zagreb z ranžirnega na glavni kolodvor. Kot morebitni vzrok nesreče omenjajo napako prometnika, ki je dovolil lokalnemu elektromotornemu vlaku, da je zapeljal na progo, kjer je bila že zaustavljena kompozicija tovornega vlaka. Preiskava o nesreči še poteka. (dd)

Predlog v povezavi sosednjih smučarskih središč ob tromeji

VIDEM — Na tiskovni konferenci, ki jo je včeraj priredila družba lastnica turističnih objektov na Nevejskem sedlu, so naprej izrekli pričakovanje, da bo dežela pomagala razviti pet v deželi FJK že obstoječih zimsko-turističnih krajev. Ugotovili so, da je za razvoj zimskega turizma ob tromeji potrebno najti soglasje med sosednjimi zimskošportnimi središči treh držav, po dva iz vsake države, o skupnih razvojnih pobudah. Ob tej priložnosti so znova naglasili, da je potrebno zgraditi žičnico, ki bo Nevejsko sedlo povezala z jugoslovanskimi smučarskimi tereni na Kanimu.

Kar zadeva objekte na Nevejskem sedlu, so sporočili, da lani odprtega hotela Pavic letos ne bodo odprli, pač pa bodo delovale vse žičnice. Tekmovanij bo letos neprimerno manj kot prejšnja leta, tako da bodo turisti imeli več možnosti za smučanje. Praznična dnevna karta bo po novem veljala 17.000 lir, med tednom pa 12.000, poldnevna pa 13. o. o. Sezonska karta bo kot lani veljala 240.000 lir. Na Nevejskem sedlu in na Piancavallu bodo letos v sodelovanju s Fisi ponujali celodnevni paket za oroke, ki bo obsegal pet dni (po enega na teden): V njem je vključen prevoz z avtobusom, izposojanje smučk in čevljev, smučarska karta in 2,5 ure vaje s smučarskim učiteljem. Ugodnosti so nadalje predvidene za najmlajše, za starejše smučarje in člane Fisi.

Reška in tržaška univerza o gospodarskih vprašanjih

OPATIJA — Fakulteti za ekonomijo z Reke in iz Trsta sta v tem mestu priredili okroglo mizo, katere namen je bil ugotoviti učinkovitost in sposobnost delovnih organizacij v Jugoslaviji. Na tej okrogli mizi visoke tehnične in akademske ravni, ki sta jo v prostorih ekonomske fakultete na Reki odprla dekana dveh filozofskih fakultet Ante Starčević in Claudio Calzolari, sodelujejo tudi strokovnjaki z obeh univerz s tem, da pomagajo s svojimi posegi razčistiti vprašanja saniranja gospodarskih organizacij v Jugoslaviji.

Na tem vsekakor zanimivem in spodbudnem srečanju bodo po eni strani ugotovili, s kakšnimi težavami se ubadajo podjetja, po drugi strani pa bodo ponudili tudi rešitve, ki so možne ob upoštevanju dveh različnih stvarnosti v družbenem, političnem in gospodarskem pogledu, kot sta to Italija in Jugoslavija. E. OPASSI

Na Dunaju predstavili prevoda Petanove in Kovičeve knjige

DUNAJ — V jugoslovanskem kulturno-informativnem centru na Dunaju so predstavili knjigi slovenskih avtorjev Zarka Petana in Kajetana Koviča, ki jih je v nemščini izdala založniška hiša Stiria z Dunaja. Kovičeve «Bezgovne ure» in Aforizme Zarka Petana je v navzočnosti avtorjev predstavil profesor Radislav Kapičić, šef katedre za slovenske jezike na dunajski univerzi.

Predstavitve knjig se je udeležil tudi predsednik slovenskega komiteja za kulturo Matjaž Kmecl.

KNJIGA, NA KATERO SMO DOLGO ČAKALI!
BOJAN KRIŽAJ - TONE VOGRINEC - JOŽE DEKLEVA - EGON KAŠE

BELE ARENE

VSE O RAZVOJU IN SIAJNJEM
VZPONU NAŠEGA
TEKMOVALNEGA
ALPSKEGA SMUČANJA
— OD BLOŠKIH
«DRSAČEV»
PREK CIRILA PRAČKA,
BRATOV LUKANC,
TINČKA MULEJA
DO BOJANA KRIŽAJA,
BORISA STRELA
IN DRUGIH JUNAKOV
ZASNEŽENIH STRMIN
PRVIČ V BOGATO
ILUSTRIRANI KNJIGI
BELE ARENE,
KI IZIDE
DECEMBRA
LETOS.

M založba
mladinska
knjiga

Izjemno privlačna knjiga BELE ARENE vas bo na mah prevzela z izvrstnimi slikovnimi prikazi in živahnimi opisi najzanimivejših dogodkov iz zimskošportnih središč, kjer se je naša alpiska reprezentanca potegovala za uvrstitve med prvo deseterico — za prva mesta.

Knjiga BELE ARENE je velikega formata 22x29 cm, vezana je v platno in obdana z večbarvnim ščitnim ovitkom s posnetkom Bojana Križaja na naslovni strani. Sto devetdeset barvnih in 32 črno-belih slik ter 50 uvrstitvenih lestvic z najpomembnejših tekmovalj spremlja zelo privlačno napisano besedilo. Cena: cpl, 1.590 din

DARILO ZA NAROČNIKE

Naročite knjigo takoj in podarili vam bomo poster Bojana Križaja. Darilo prejmejo vsi, ki bodo knjigo naročili do konca leta 1983. Knjigo lahko naročite tudi v TRŽAŠKI KNJIGARNI, Ul. sv. Frančiška 20 — TRST, ali na upravi PRIMORSKEGA DNEVNIKA v Gorici, Drevored XXIV Maggio 1.

Vrhunec kreativne moči pianistke Dubravke Tomšič

IVAN SILIČ

Dne 13. decembra je Glasbena matica organizirala svoj tretji redni abonmajski koncert, na katerem je v Kulturnem domu nastopila pianistka Dubravka Tomšičeva. Na sporedu so bila tale dela: Mozartova Sonata v G-duru KV 283, Beethovnova Sonata v As-duru op. 110 in vse štiri balade Chopina (v g-molu op. 23, v F-duru op. 38, v As-duru op. 47 v f-molu op. 52).

Koncert lahko brez pridržkov ocenimo kot izjemen umetniški dogodek. Pianistkino izvajanje na tem večeru nas je ponovno prepričilo, da umetnica doživlja vrhunec svoje kreativne moči, ki jo zaznavamo v vsaki njeni fazi, doživljamo v nazorno se razpletajoči gradbi v vseh njenih pretanjenostih in toplini lirčnih razpoloženj, v navdušujočem zanosu in silnosti dramatskih trenutkov. Vse te kontraste povezuje njena fantazije in domiselnosti polna muzikalna narava v vznemirljiv tok svojisko občutnega interpretiranja, ki izhaja iz silnic globokega dojemanja umetniških vrednot izvajanih del in seveda iz individualne sposobnosti ter iz njihovih vrednostim enakomočnega oblikovanja in posredovanja. To, kar prihaja iz interpretke spontano in takorekoč enostavno, vzbuja odziv, občutje doživete lepote in notranjega zadoščenja. Poznamo pianiste, ki nam zlasti v zadnjem času pomlajo izreden tehnično dovršen blesk in ki nas sicer trenutno lahko bolj ali manj navdušijo, toda ko zapustimo dvorano, nam ne ostane mnogo od tega ali celo takoj vse izpuhti. Na drugi strani pa so umetniki, pri katerih virtuoznosti, vsaj v prvih trenutkih, zaradi osvajaajoče moči interpretke niti ne opazimo in jo šele zavestno ugotavljamo. Dubravka Tomšič sodi med druge, kajti vsa briijantnost njene igre služi le muziki, oblikovanju in izražanju, ki izhaja iz korenin prvinsko občutnega dojemanja. Zato je njeno muziciranje polnokrvno ter močno prepričljivo in, kakor smo lahko že večkrat ugotovili, nam izvajalka v svoji iznajdljivosti odkriva marsikatero še ne povsem dognano domislitec, ki sodijo k značilnosti avtorja. Ob njenih individualnih pogledih in odnosih do tonških umetnin in svojskem oblikovanju le-teh sta vedno prisotni muzikalna utemeljenost in čvrsta logika razvijanja v zaokroženo celoto. Zaradi muzikalne prisotnosti, ki jo nosi v sebi, je izrazno enako močna v vseh delih, ki so nastala v raznih slogovnih obdobjih in pri-

našajo svoje posebnosti. Tako so skladbe vseh treh navedenih ustvarjalcev v tem smislu bile dognane: Mozartova glasba pristržno irigiva, v svoji preprostosti radostna in polna topline; razmišljajoči duh in globoko občutenost je razodevala Beethovnova, medtem ko smo lahko slišali eno izmed najboljših, izjemno muzikalno doživetih interpretacij Chopinovih Balad.

No, koncert je pokazal tudi senčno stran, ki pa se interpretke ne tiče, pa je vendarle bila v njeno škodo. To je razglašena klavirja, ki je bila najbolj občutna pri Beethovnovi Sonati, so bili akordi zvočno precej razpršeni, v baladah pa so izstopale nepokrite oktave, medtem ko je klavir v celem zvenel precej zadržano. Po informacijah sta za to bila dva vzroka: zaradi zasedenosti odra ni bilo dovolj časa za temeljito uglasitev klavirja, drugo, je bil oder prekrit z materialom, ki je preprečil rezonanco odra. Zaradi tega klavir tudi ni imel svojega pristnega zvoka ne pravega volumna. To se pravi, da ne oder ne klavir nista ustrezala osnovnim zahtevam koncerta in sicer niti v odnosu do poslušalcev, še manj seveda v odnosu do koncertantke. Res da oder ne služi samo koncertnim namenom, ker ima širšo funkcijo. Že akustika same dvorane ne ustreza koncertnim zahtevam, zdaj pa še dušitev odra. Mislim, da bi bilo potrebno o tem razmisliti in v bodoče vpoštevati potrebe vseh koriščencev odra in dvorane. Nihče nas ne more prepričati, da dela in potreb koriščencev odra ne bi bilo mogoče uskladiti.

Neposredna otroška igra skupine «La Contrada»

SUZI PERTOT

Tržaško ljudsko gledališče «La Contrada» je po predstavitvi treh abonmajskih programov namenjenih odraslemu občinstvu, pričelo te dni tudi s predpremierami nekaterih predstav, ki so namenjene mladim. Prvi mladinski, oziroma otroški, gledališki repertoar «V družbi v gledališče», je skupina «La Contrada» pripravila že lani, letošnji program, pa je še posebno privlačen, saj si bodo tržaški šolarji lahko ogledali vrsto predstav, ki jih bo uprizorilo trinajst priznanih italijanskih gledaliških skupin, ki se ukvarjajo z otroško in mladinsko igro. Letošnja otroška sezona v gledališču Cristalio se bo pričela z januarjem, prva predstava na sporedu nosi naslov «Pripoveduj, pa bom tudi sam pripovedoval» (Racconta tu che racconto anch'io), za tekst in režijo pa je poskrbel režiser Francesco Macedonio.

Avtorja samega ni treba posebej predstavljati, saj ga tržaško občinstvo prav dobro pozna, omenimo naj le, da sodeluje Macedonio s skupino «La Contrada» že od njenega nastanka. Tudi omenjena predstava poteka v duhu Macedoniovega pogleda na gledališče, režiserju pa je z njo uspelo vzpostaviti neposreden stik z občinstvom in pritegniti, kljub enostavni vsebini, vso njegovo pozornost. Zgodba sama je namreč čisto preprosta: lutka - plesalka, ki jo dva komedianta v pisarni lepenki privlečeta na oder, začne pripovedovati o sebi ter o sraki, ki jo je kot otrok dobila v dar. Pri tem ji pomagata komedianta, ki menjujeta kostime in prevzemata najrazličnejše vloge. Igra pa je zanimiva z različnih vidikov: igralci se neposredno obračajo na občinstvo, upo-

rabljajo enostavne otroške izraze, analizirajo dogajanje in sam naslov igre, večkrat se sklicujejo na osebno izkušnjo gledalcev in se poslužujejo besednih iger. Čeprav je vsebina enostavna, jo režiser večkrat uspešno popestri z animacijsko tehniko in s čisto novega zornega kota opisuje vsakdanje besede in predmete. Precejšnjo vlogo igra v Macedoniovi predstavi tudi glasba, ki je zdaj pestrilo zdaj nadomestilo za sceno in pripomoček gledalčevi domisljiji. Pomembna pri predstavi je tudi izbira barv, saj so kostimi enostavni, vendar močno pisani, tako da živo vplivajo na otrokovo domisljijo.

Naj ob koncu še poudarimo, da skuša v okviru igre avtor gledalcu približati tudi gledališče samo ter tehniko uprizorjanja, to pa mu uspe na čisto nevsljiv način. Junaki zgodbe se namreč večkrat razgovarjajo o vlogah, glavna junakinja, lutka -

plesalka, pa sama izbira, kateri igralec je najbolj primeren za vlogo srake. Pri tem ga tudi uči, kako naj se giblje in izraža, da bo čim bolj podobna živali.

Igra «Pripoveduj, pa bom tudi sam pripovedoval», ne sloni torej na spektakularnosti in veličini, ampak predvsem na enostavnem odnosu in stiku z občinstvom, gledalec pa si ob predstavi zaželi, da bi tudi sam vstopil in pripovedoval. Jasno mu postane tudi, kako deluje gledališče, osnovnošolski otrok, kateremu je igra dejansko namenjena, pa ob njej spoznava enostavno gledališko tehniko, katere se lahko tudi sam poslužuje. Taka scena in koreografija, pa sta za otroško gledališče zelo primerni, saj omogočata, da se igra z odra preseli tudi v telovadnico, šolske veže in večje razrede in vzpostavi tako stik s tistimi otroki, ki v gledališče ne zahajajo.

Prizor iz igre «Pripoveduj, pa bom tudi sam pripovedoval»

Jadranski koledar 1984

V prihodnjih dneh bo v knjigarnah Jadranski koledar za leto 1984, tradicionalni zbornik Založništva tržaškega tiska in zrcalo enoletnega deia, prizadevanj pa tudi problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

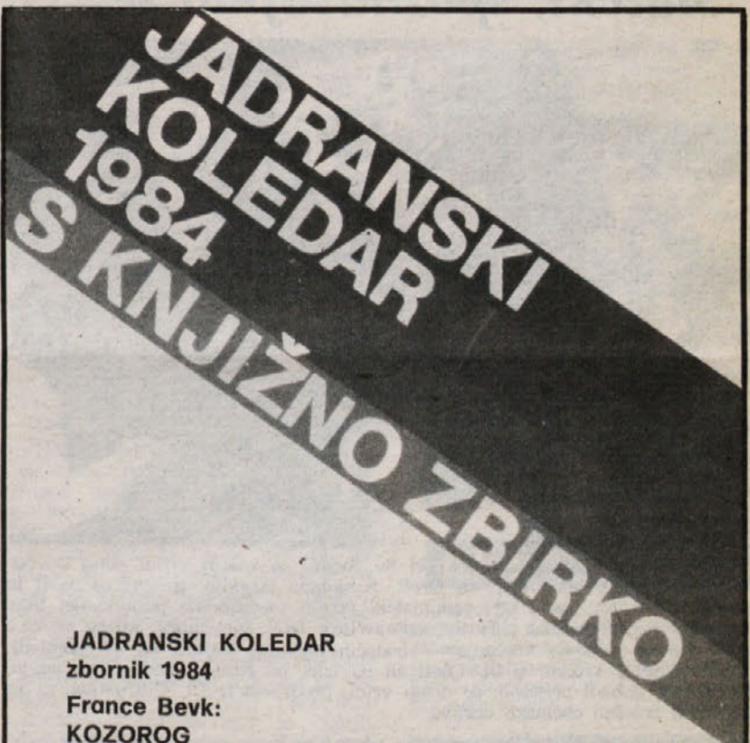
Jadranski koledar, ki bo imel tudi letos zanimivo knjižno zbirko, obravnava vrsto vprašanj, ki so za našo narodnostno skupnost zelo aktualna, obenem pa, kot že lani, prinaša ob določenih vprašanjih tudi poglede nekaterih odprtih sodržavljanov italijanske narodnosti. Tako o tridesetletnici podpisa Londonskega memoranduma razmišljata, vsak s svojega zornega kota, bivši odgovorni in glavni urednik Primorskega dnevnika Stanislav Renko, ki podrobno navaja vse, za našo narodnostno skupnost pomembne dogodke, stališča in dokumente, in tržaški italijanski novinar Fabio Amodeo, ki je Trst kot mesto zaverovan v svojo preteklost, obenem pa tudi s posebnostjo, pogleda in napovedovanja prihodnosti, nikakor pa noče ali ni sposoben soočanja in upravljanja sedanosti.

Družljive teme sožitja dveh skupnosti se je lotil tudi nabrežinski občinski odbornik in eden od pobudnikov krožka «Istria» Giorgio Depangher, ki govori o odnosih med Slovenci in Istrani v tržaški pokrajini, skuša analizirati vzroke, ki so dosedaj onemogočali dialog, obenem pa, tudi na osnovi izkušenj in srečanj, ki jih je priredil krožek «Istria», navaja pogoje za uveljavljanje kulture sožitja med skupnostima. Gre za problem, ki sodi v širši okvir vprašanja o sožitju med Slovenci in Italijani v deželi, rešitev katerega pa bi veliko prispevala k reševanju splošne problematike zaradi zaostrenih odnosov, ki so desetletja zastrupljali možnost sožitja in ki jih nekateri desničarski krogi skušajo izkoristiti, da bi ta sožitja zastrupljali še v prihodnje.

Prav tako aktualno je vprašanje depozita, ki ga je načela Breda Pahor. V svoji razpravi je novinarka dala prednost objektivnim podatkom o številu prehodov meje pred in po uvedbi depozita, o vplivu le-tega na tržaško gospodarsko stvarnost. O nujnosti močnega manjšinskega gospodarstva razmišlja Sudam Kapič, medtem ko o gospodarski problematiki Beneške Slovenije piše Laura Bergnach, ki se pri tem veliko sklicuje na jubilejne Benečanske kulturne dneve in tamkajšnje razpravo o gospodarski problematiki.

Koledar prinaša še vrsto člankov o naši preteklosti od Rižarne, ob štidesetletnici oblikovanja taborišča smrti v mestu, do problema tržaških in goriških Slovencev v Argentini do problema Brd, vasi, ki je ni več in sledove katere je na boljunškem Čelu odkril Stanko Flego. Zanimiv je sestanek Pavleta Merkuja o nekaterih slovenskih priimkih, medtem ko Pavel Stranj razčlenja sliko slovenskega šolstva.

V letošnjem Jadranskem koledarju bo, ob vseh drugih člankih, ki jih nismo uspeli navesti, tudi obsežna bibliografija vseh slovenskih publikacij, ki so izšle v Italiji od 1981. do letos. Obsežen predlog, ki ga je pripravila Narodna in študijska knjižnica, bo nedvomno koristil vsem tistim, ki iz najrazličnejših razlogov segajo po knjigah in publikacijah, obenem pa daje tudi podrobno sliko zelo živahne založniške dejavnosti v naši narodnostni skupnosti.

JADRANSKI KOLEDAR
zbornik 1984

France Bevk:
KOZOROG

Dorče Sarđoč:
TIGROVA SLED

Mirko Hrovat:
ČLOVEK V ZRCALU PREGOVOROV

STENSKI KOLEDAR

Fran Levstik:
MARTIN KR PAN, kaseto

Cena zbirke: 23.000 lir

Naročila in predplačila:

• Preko pošte z nakazilom 23.000 lir na tekoči račun št. 11-5374 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34127 Trst, z navedbo: za Jadranski koledar in s točnim naslovom naročnika.

• OSEBNO:

V Trstu — na sedežu ZTT, Ul. Montecchi 6
— v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Franciška 20
V Gorici — na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1
V Čedadu — na uredništvu Novega Matajurja, Ul. de Rubels 20

• Preko raznašalcev Primorskega dnevnika

beležnica • kulturna beležnica • kulturna beležnica • kulturna

• Znana pisateljica Virginia Woolf je med drugim napisala komedijo «Sveža voda», ki so jo uprizorili leta 1935, nato pa so na delo pozabili. Delo sta pred kratkim ponovno predstavila na newyorški univerzi Alain Robbe-Grillet in Eugène Ionesco. Nastopila sta kot igralca, Ionesco je tako odigral vlogo pesnika Alfreda Tenysona. Svojevrsna predstava na kateri sta nastopila oče francoskega «no-

vega romana» in pa sloviti dramatik «gledališča absurda».

• Kot smo že zapisali je na videmskem konservatoriju in sicer na povabilo Furlanskega muzikološkega inštituta predaval Aleksander Rojc. Govoril je o glasbeni kulturi Slovencev na Tržaškem od leta 1848 do požiga Narodnega doma. Rojc je v svojem predavanju poudaril predvsem glasbo kot

izraz skupnih narodovih hotenj. Izvajanje je vzbudilo med še kar številnimi poslušalci veliko zanimanja.

• Direktor mednarodnega festivala v Benetkah Gian Luigi Rondi je letos doživel nekaj neljubih kritik, zato je sklenil, da bo leta 1984 festival potekal v spremenjeni obliki. Skrčiti namerava število tekmovalnih filmov ter ukiniti sekcijo prvih filmov, ti bodo

neposredno vključeni v tekmovalni del.

• Znamenita predstava Shakespeare-Stoppardovega «Hamleta», ki ga je z ansamblom Teatra itd. v Zagrebu pripravil režiser in avtor lutk ter kostumov Zlatko Bourek, je predvčerajšnjem doživela svojo stoto izvedbo. Hamleta so uprizorili v študentskem centru v Zagrebu.

• Pri atenski založbi «Laratiritis» je pred nedavnim izšel roman Iva Andriča «Gospodična», sicer pa ni to prvo Andričevo delo, ki so ga prevedli v grščino. Prevajalce «Gospodične» je Eleftrios Rados.

• Včeraj je bil na Dunaju literarni večer, na katerem sta se predstavila slovenska avtorja Kajetan Kovič in Žarko Petan.

Z včerajšnjimi stavkami začetek novega obdobja sindikalnega boja

V obratih z državno soudeležbo ter v pomorskem in pristaniškem sektorju je bila včeraj dveurna stavka in podpora deželni platformi o obrambi krajevnega gospodarstva. Namen včerajšnje stavke je bil tudi doseči čimprejšnjo sestavo delovne skupine med predstavniki enotne sindikalne zveze, dežele ter družbe IRI, ki se bo morala lotiti in najti rešitve odprtim problemom ne samo tržaškega ampak tudi goriškega gospodarstva. S stavko so delavci nadalje odgovorili ministru Daridi, ki ni hotel na sestanku 7. decembra sprejeti nobene resne obveze za rešitev teh odprtih vprašanj.

Taki rezultati rimskega srečanja so v sindikalni zvezi vzbudili veliko razočaranje, kar je tudi privedlo do globoke polemike v njeni notranjosti. Včerajšnjo stavko

sta namreč oklicali le CGIL in CISL (na Goriškem pa jo je enotna sindikalna zveza), UIL pa ni pri njej sodelovala, ker se ostali dve konfederaciji nista hoteli zavzeti za odklanje splošne stavke, za katero pa se je UIL ogrevala že od vsega začetka. Sicer pa je vprašanje splošne stavke v naši pokrajini še vedno odprto, saj se je sindikalna zveza namerava poslužiti v primernejšem trenutku.

● Predsednik deželnega sveta Turello je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku dr. Giovannija Juccija, novoimenovanega predsednika prizivnega sodišča, ki ima sedež na tržaškem sodišču, pristojno pa je za vso deželo.

Igor Škamperle o odpravi na Anapurno I

Drevi bo zamejski alpinist Igor Škamperle predaval v Prosvetnem domu na Opčinah na temo: «Slovenska odprava na Anapurno I». Predavanje, ki ga prireja SKD «Tabor», bo opremil z okusnimi barvnimi diapozitivi. Mladi, komaj 21-letni alpinist, bo predaval o slovenski odpravi, ki se je pred kratkim vrnila domov in ki je dva meseca, od sredine septembra pa do sredine novembra, zaman naskakovala južno steno mogočnega himalajskega masiva. Predavanje se bo zaključilo ob 20. uri.

Otroci iz Podgrada gostje SKD Gruden

Na povabilo SKD «Igo Gruden» bodo danes obiskali devinsko-nabrežinsko občino učenci osnovne šole iz Podgrada v občini Ilirska Bistrica. Gostje iz Slovenije bodo našim učencem uprizorili tri lutkovne predstave, ki so jih pripravili posebno za to priložnost. Prva prireditev bo ob 9.30 na osnovni šoli «Virgil Šček» v Nabrežini, lutkovno gledališče pa bo zatem nastopilo še na devinski osnovni šoli. Popoldne pa bodo svoje gostovanje sklenili v Zgoniku, kjer bodo nastopili na osnovni šoli «1. maj». (D.B.)

Društvo «Vesna» nagradi fotoamaterje

V Domu Alberta Sirka v Križu bodo danes zvečer ob 20.30 nagradili udeležence fotografskega natečaja na temo «Portret», ki ga je priredil mladinski odsek kulturnega društva Vesna. Ocenjevalno komisijo so sestavljali Mario Magajna, Mario Sedmak in Sergio Ferrari, vse izdelke pa si bo lahko občinstvo ogledalo na razstavi, ki bo odprta jutri in v nedeljo v fojerju Sirkovega doma.

Danes premiera «Gospe iz Dubuqua»

V Kulturnem domu si bomo drevi lahko ogledali drugo letošnjo premiero Slovenskega stalnega gledališča in sicer dramo ameriškega komediografa Edwarda Albeeja «Gospa iz Dubuqua». Režiser predstave je Dušan Mlakar. Dramaturg in prevajalec Lado Kralj. Sceno si je omislil Niko Matul, kostume Marija Vidau, lektorsko delo pa je opravil Jože Faganel. V predstavi nastopajo Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Tone Gogala, Bogdana Bratuž, Adrijan Rustja, Miranda Caharija, Anton Petje in Mira Sarđoč. Na sliki od leve Mira Sarđoč, Maja Blagojevič in Anton Petje

Malčki, spoznavajmo se...

Otroci iz slovenskega vrta pri Sv. Ivanu so včeraj vrnili obisk sovrstnikom, ki obiskujejo vrtec na Greti. S skupno pesmijo, izmenjavo daril in cvetja, predvsem pa z igro, so malčki utrdili medsebojno poznavanje, tako kot so želele slovenske občinske vzgojiteljice letos septembra, ko so skovale načrt za medsebojna srečanja. V bodočih mesecih, najbrž bo to spomladi, bodo skupaj z vrtcem v Ul. Conti šli na izlet po Krasu, medtem pa upajo, da bodo k pobudi pristopili še drugi vrtci, predvsem iz Ul. Gimnastica, ki je tudi pod tržaško občinsko upravo.

Slovenski otroci od Sv. Ivana so včeraj podarili šopek cvetja tudi italijanski ravnateljici vrta na Greti, nato so obiskali italijanske razrede, kjer so jim otroci pokazali svoje ročne izdelke in igrače. Vsi skupaj so se nato povselili v igralnici. Pri tem naj še omenimo, kot nam je potrdila vzgojiteljica Semenova, da je ozračje na slovenskem in italijanskem vrtcu na Greti zelo dobro, kot dokazuje med drugim skupna priprava za božično prireditev.

Dolinska družinska posvetovalnica bo priredila vrsto informativnih srečanj po krožkih in društvih

Predinočnim je bil v prostorih KD France Prešeren v Boljuncu občni zbor Družinske posvetovalnice za dolinsko občino. Občnega zbora se je udeležilo sicer skromno število občanov, sicer pa župan Edvin Švab, v zameno pa so bili prisotni skoro vsi operaterji, ki v posvetovalnici delujejo.

Uvodno poročilo je imela predsednica upravnega odbora posvetovalnice Silvana Mondo, ki je orisala začetne težave, s katerimi se je moral spoprijeti odbor, ko si je prizadeval, da bi na osnovi ustrezne nove zakonodaje odprl družinsko posvetovalnico, do katere imajo pravico vsi občani in ki ponuja svoje usluge brezplačno. Posvetovalnica je začela delovati v Boljuncu 15. decembra 1980; najprej jo je upravljala občina, danes pa deluje pod okriljem Krajevne zdravstvene enote.

«Stvarnost naše občine, je dejala Silvana Mondo, nam narekuje drugačne zahteve, ker je naše ozemlje stičišče dveh kultur in dveh različnih narodnosti, zato gredo tudi naše raziskave v drugačno smer in naše usluge skušamo naravnati tako, da ustrezajo željam in potrebam naših porabnikov. Med tem časom, od nastanka do danes, smo morali premostiti zelo težke trenutke in velike prostorske stiske. Vendar smo z dobro voljo skušali vedno ustvariti takšen ambient, ki bi bil sprejemljiv za uporabnike in v katerem bi razgovori s strankami potekali umirjeno in sproščeno.»

Tajnica Mima Kapelj je podrobno in izčrpno orisala pomen in namen družinske posvetovalnice in dejala, da «kljub dokajšnjemu uspehu dolinske posvetovalnice, ne moremo mimo dejstva, da še vedno obstajajo razne oblike nezaupljivosti do njenega dejanskega pomena. Verjetno pa je še marsikdo ne pojmuje za to, kar dejansko je. Zato ponovno vabim občane, da se za svoje

probleme pogumno obrnejo na posvetovalnico.»

Tudi iz posegov prisotnih operaterjev, ginekologa dr. Vuge, babice Nirvane Ruzzier, socialne delavke Ondine Zergol in drugih, je bilo čutiti obžalovanje, da se občani premalo poslužujejo posvetovalnice, ker pravzaprav tudi nimajo prave predstave, kaj pravzaprav ta struktura je in čemu služi. Njen poglavitni smoter je, da zaščiti splošno zdravje oziroma psihofizično in spolno zdravje posameznika in dvojice s preventivno dejavnostjo.

Zborujoči pa so si bili edini tudi v ugotovitvi, da je potrebno bolj popularizirati dejavnost in namen posvetovalnice tako med starejšimi kot med mladino. V ta namen je bil sprejet sklep, da bo odbor posvetovalnice priredil informativna srečanja po mladinskih krožkih in kulturnih društvih in občanom obelodanil namen in pomen posvetovalnice ter njihovo pravico pri posluževanju te tako dragocene družbene strukture.

Upravni odbor pa nadalje sporoča, da družinska posvetovalnica v občini Dolina, s sedežem v Boljuncu št. 35 (tel.: 228-722), obratuje po sledečem urniku: v ponedeljkih od 9. do 11. ure ginekolog dr. Andrej Vuga in babica Nirvana Ruzzier; socialna delavka Ondina Zergol je na razpolago ob ponedeljkih od 9. do 11. ure in ob petkih od 8.30 do 10.30; psihologinja dr. Eleonora Barbera pa ob ponedeljkih od 8.45 do 11.45. Upravni odbor si seveda pridržuje pravico do sprememb v skladu z delovnimi obveznostmi operaterjev, ki so zasedeni tudi na drugih območjih. (ris)

● Na sedežu CNA na Drevoredu XX. septembra 56 bodo danes ob 11. uri predstavili program 11. prodajne razstave tržaških umetnostnih obrtnikov, ki bo na Pomorski postaji od jutri dalje.

Intervjuji o Slovencih z italijanskimi someščani

Kako konkretno izboljšati medsebojne odnose?

Nadaljujemo z objavo odgovorov znanih osebnosti italijanske narodnosti na Tržaškem na vprašanje, kaj mislijo o Slovencih in kaj bi bilo treba konkretno narediti, da bi izboljšali medsebojno poznavanje.

CLAUDIO VIVIANI
gledališki umetnik
(Prispevek nam je avtor poslal v slovensčini)

Kot Italijan živim že sedem let na Krasu, v Gropadi, in še vedno sem tujec v tej deželi, pa čeprav sem se naučil slovensčine (bolj ali manj dobro) in se je moja pot večkrat križala s slovensko narodnostno problematiko. Denimo takrat, ko sem igral pri nogometni ekipi SD Gaja in nam je na neki tekmi sodnik prepovedal govoriti v slovensčini. Vse moštvo je zaradi mene in še dveh italijanskih igralcev govorilo v italijansčini, zato sem se kmalu zavedel, da je moja prisotnost v bistvu škodljiva za celo ekipo. V Primorskem dnevniku ste takrat pisali, da grozi slovenskim ekipam asimilacija, menda tista tiha asimilacija, bolj grozljiva od prepovedi sodnika. Nisem več igral nogometa in ta ekipa ima sedaj samo slovenske nogometaše. Nekaj pa si štejem v dobro: pretepel sem se z nekim italijanskim nasprotnikom, ki je žalil našega trenerja z besedo «s'ciavo» in tako sem branil tudi svojo

osebno miselnost.

Ko sem bil še študent, sem bil zaposlen kot vodič v Rižarni. Svoje delo pa sem lahko opravljal le pri turističnih obiskih, kajti v primeru, da je obiskal Rižarno kak pomemben politik, recimo iz Rima, je vodstvo poklicalo nekega oficirja (zdi se mi iz vrst karabinjerjev), ki niti z besedico ni omenil Slovencev in Hrvatov, ki so jih Nemci tam mučili in usmrtili. Še en primer: od pokrajinske uprave sem vzel v oskrbo triletno deklico, hčerko ločenih Slovencev. Želel sem, da bi obiskovala slovenski vrtec in se vzgajala v slovenskem duhu. Z menoj je preživela šest mesecev, sedaj pa živi v Trstu z materjo. Lahko rečem, da sem jo iztrgal iz italijanskih zavodov in vrnil slovenski materi, slovenskemu jeziku.

Jaz pa sem ostal «Italijan» in opazoval, kaj mislijo drugi o problemu narodnostne pripadnosti. Začudil sem se, kako primitivno mislijo drugi Italijani, tisti, ki pridejo na Kras le po naključju, z rulotko, ali na nedeljski izlet po kraških gostilnah. In naivnost tistih, ki so se oženili sem ter se površno «integrirali», ne da bi količkaj v sebi spremenili ali globlje spoznali. Nestrpno sem tudi čakal nedeljo, da bi bral članke Jožeta Pirjevca. Prevajal sem jih svojim prijateljem in še enkrat z žalostjo ugotavljal, da nisem prejel odgovorov na vprašanje nacionalnih predsodkov, ki sem jih v tisti dobi doživljal na lastni koži. Predsodek-pomeni deformirati svoje izkušnje in pozabljati na objektivnost. Hotel sem razumeti, prebiral sem članke, tudi celo zbirko

knjig Slovenskega raziskovalnega inštituta. Zakaj naj bi jaz plačeval za zgodovinske napake in krivice, ki so jih zagrešili moji rojaki v času fašizma? Na mojo hišo v Gropadi je namreč nekdo napisal: «Italia = fascismo». Zakaj moramo še danes živeti strahoto škva-drističnih zločincev in etnično mržnjo?

Jaz si ta vprašanja pojasnujem takole: Slovenci se močno zavedajo, da so maloštevilni. «Samo milijon nas je,» piše Kajuh. V resnici nekaj več, mnogi živijo na tujem, v deželah, kjer njihove pravice niso priznane. Zato morajo ostati enotni, kot pravi pesem, ki se jo slovenski otroci učijo v šoli: «... tuje sege, tuje ljudstvo so prijatelji, bratje ne,» zato se združujejo v neko nadpolitično skupnost, manjšinsko, ki ima za cilj globalno zaščito. Zato morajo biti Slovenci številni, okrepi morajo svoje vrste, enotno braniti svoje interese, imeti jasno narodnostno identiteto. Slaba plat te potrebe pa je zaprtost, ki jo vsi očitajo slovenski manjšini. Zaprtost zlasti na kulturnem področju. Toda kako? Kako zahtevati svoje pravice, ostati enotni, in se istočasno odpirati, se soočati, uresničevati prijateljstvo, ki se nam vsem zdi potrebno, a mogoče le na ravni idealizma ali besede?

Zato mislim, da poznavanje in medsebojno spoštovanje lahko odpreta vrata lojalnega prijateljstva, le če bomo mi Italijani znali razumeti, kaj pomeni — zgodovinsko — biti Slovenec in manjšinec (brez naočnikov ali pa z njimi, dragi Condò), in če bo vlada čimprej sprejela dober zakon za zaščito slovenske

manjšine v Italiji, tako da ne bo več treba videti v Italijanih le prikrite fašiste. Sebi pa priznam slednje: tu v zamejstvu sem se naučil, kaj sploh pomeni biti Italijan: in to mi ni bilo všeč...!

CARLO VENTURA
sodelavec glasila LpT «Voce libera»
bivši predsednik pokrajine (LpT)

Odnosi med italijanskimi državljani, ki pripadajo italijanski in slovenski etnični skupnosti, so zgodovinsko spodkopani že davno: najprej zaradi politike avstrijske uprave, ki je objektivno težila k favoriziranju slovenskega elementa pred irredentizmom večine Italijanov, nato zaradi raznarodovalne politike fašističnega režima in dogodkov med zadnjo vojno, pa tudi po njej, ko je Jugoslavija skušala priključiti Trst in s tem favorizirati slovensko manjšino, zadnji element, ki je ponovno obudil mržnjo in ločevanja, čeprav je bil ozaščite že skoraj povsem mirno, pa je osimski sporazum. Če je prav, da ima slovenska manjšina jasen in nedvomen normativ za zaščito svojih pravic (pravic, ki jih v praksi že uživa), je ravno tako prav, rekel bi, da je celo nujno, da se ne zateka v vitimizem in predvsem naj ne istoveti zaščite s privilegiji. Po mojem mnenju ni druge poti za zaželeni in definitivni mir ter za koristno sožitje. Vse ostalo je, in bi še nadalje bilo, le demagogija tistega, ki si na eni ali drugi strani, v mestu in drugje, želi le vznemirjati duhove.

Prilpavlja NADJA FILIPČIČ

Pozitivna vloga svetovalske komisije za zunanje odnose

Nedavni meddeželni stiki v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran in predvsem obisk predsednika Bavarske Straussa v Furlaniji - Julijski krajini, so bile glavne teme poročila, ki ga je podal predsednik deželne komisije Comelli članom posebne svetovalske komisije za komunitarne zadeve in za zunanje odnose, ki ji predseduje svetovalec Štoka.

Na začetku je predsednik Štoka podčrtal pomen dela komisije, ker je v primerjavi s prejšnjo zakonodajno dobo razširila svoje jurisdikcionalne pristojnosti in ker deluje v posebno težavnem trenutku. «Iz nekaterih stikov z ministrom Spadoliniem ob obletnici EGS je bila vsekakor ponovno razvidna važnost,» je dejal Štoka, «ki jo osrednja vlada daje naši deželi kot stični točki z obmejnimi deželami v široki evropski perspektivi.»

Potem ko je analiziral značilno geopolitično pozicijo F-JK, ki je postala spoštovan in «privilegiran partner» tako v bilateralnih odnosih, kot tudi znotraj skupnosti Alpe Jadran, je predsednik odbora Comelli govoril o uradnem Straussovem obisku v deželi. «Ponovno so bile evidentirane,» je dejal Comelli, «tesne vezi, ki združujejo Bavarsko s F-JK tako na gospodarskem, kot na kulturnem, znanstvenem in turističnem področju.» Na po-

govorih med predsednikoma je bila posebna pozornost namenjena energetskim problemom (med katerimi predmogočnemu terminalu) ter vprašanjem prometnih služb in infrastrukturi v naši deželi, ki lahko olajšajo povezave med Trstom in srednjo Evropo.

Predsednik odbora Comelli je nato seznanil člane komisije z nekaterimi zapadlostmi v prihodnjem letu; te so: konferenca predsednikov dežel skupnosti Alpe Jadran, ki bo v F-JK, načrtovano zasedanje o lukah severnega Jadrana, ki bo v Augsburgu meseca marca ter zasedanje meddržavne komisije (verjetno že januarja meseca) za gradnjo predora pod Monte Croce Carnico, za katero, je dejal Comelli, mora naša dežela narediti velik, tudi finančni napor.

V razpravo so posegli svetovalci Padovan (KPI), Giuricin (LP), Fragiaco (PRI), Rossetti (KPI) in Pagura (KD), ki so se med drugim strinjali s pozitivno vlogo komisije.

POPRAVEK

Z včerajšnjim našim člankom «Umetnost brez meja» se je poigral tiskarski škrtar: Vittorio Marangone ni predsedoval videmski trgovski zbornici 30 let, temveč 13, kar je vseeno prav lep čas.

Jutri sestanek antifašističnega odbora

Predsednik tržaške pokrajinske uprave, odv. Darno Clarici, je za jutri ob 11. uri sklical sestanek odbora za obrambo vrednot odpornišva in demokracije, na katerem naj bi preverili možnost, da bi prebivalstvu nasploh, še posebej pa svetu šole, predlagali vrsto pobud za širjenje kulture sožitja, posebno med mladimi, za spoznavanje krajevne zgodovine v njenih različnih sestavinah ter vrednot in problemov slovenske narodne manjšine in za ustvarjanje priložnosti za dialektično soočanje in opredeljevanje, tudi spektakularno, ob teh temah. Pobude so si zamislili na pokrajinskem odborništvu za izobraževanje v sodelovanju s skupino izvedencev.

Z ozirom na pomembnost teme, ki jo bodo obravnavali, je odv. Clarici na sestanku povabil tudi vidne predstavnike šole, med njimi tudi predsednika odbora za probleme slovenskih šol.

FILLEA-CGIL vabi jutri v Križ

Kampanja za včlanjevanje v sindikat FILLEA - CGIL se nadaljuje. Po prireditvi v Ljudskem domu A. Gramsci pri Pončani bo jutri, 17. decembra, podobna manifestacija v Ljudskem domu v Križu: ob 17. uri bo na sporedu koncert moškega pevskega zbora Vesna, od 20. ure naprej pa bo ples ob zvočnih ansambli Aries.

Zadnja takšna prireditev bo v nedeljo, 18. decembra, ob 10. uri v tržaškem Avditoriju pod geslom «Za mir, svobodo in delo». Tedaj bo koncertiral Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom Oskarja Kjudra.

Prireditvama bodo prisostvovali, kot najjavljajo organizatorji, tudi predsednika čilškega in argentinskega sindikata gradbincev Cvevas in Garcia, delegaciji učnega osebja in študentov z univerz v Dortmundu in Bochumu, odposlanstvo sindikatov iz Jugoslavije in vsedrjavni tajnik FILLEA Fania. Poleg članskih izkaznic bodo stari in novi člani prejeli brezplačno knjigo o delu, bojih in organizaciji gradbincev na Tržaškem v obdobju 1881 - 1983.

V Miljah ustanovljen odbor za decentralizacijo

Drevi ob 18.30 se bo sestel miljski občinski svet; razpravljal bo o vseh tistih točkah dnevnega reda, ki jih je odložil na zadnji seji v sredo. Na njej je bil med drugim ustanovljen odbor za decentralizacijo, ki mu bo predsedoval podžupan Campagna.

Nogometno igrišče za Pončano: kdaj?

Rajonski svet za Sv. Jakob je ugodno sprejel načrt, da bi pri športni palači zgradili nogometno igrišče za pončanski okoliš, obenem pa je zaskrbljen zaradi vesti, ki sta jo posredovala odbornika za javna dela in šport, češ da je podjetje Anas zahtevalo od 300 do 360 milijonov lir za zemljišče, na katerem bi zgradili igrišče, kar odločno presega finančne zmogljivosti tržaške občine. Rajonski svet pri tem poudarja potrebo, da se občinski upravitelji in predstavniki Anasa čimprej dokopljejo do sporazuma, saj prebivalstvo že dolgo pričakuje športni objekt.

Starejši ceneje v kino

Cenejši kino za priletne. Tržaška občina sporoča, da so občanom, ki so dopolnili 60. leto starosti, na razpolago izkaznice, ki omogočajo ogled filmov v mestnih kinematografih po znižani ceni. Interesenti lahko dvignijo izkaznice v občinskem tiskovnem uradu (Trg Granatieri 2, pritličje, soba št. 295), pri čemer se morajo predstaviti osebju z osebnim dokumentom, ki dokazuje, da so starejši od 60 let.

● Občinski bazen «B. Bianchi» bo v nedeljo, 18. decembra, zaprt občinstvu zaradi športne prireditve.

Zaslišanje morilca iz Ul. Valdirivo

Namestnik državnega tožilca dr. Coassin je včeraj popoldne v koroških zaporih zaslišal 19-letnega Antonella Spanuja, mladeniča, ki je konec preteklega tedna z nožem umoril 30-letnega Francesca Cafagno v njegovem stanovanju v Ul. Valdirivo. Zaslišanju sta prisostvovala mladeničeva branilca odv. Benussi in D'Onofrio. O zaslišanju se ni včeraj zaradi preiskovalne tajnosti izvedlo ničesar. Vse kaže, da je hotel sodnik izvedeti od morilca, ki je umor priznal takoj po aretaciji, kdaj se je znesel z nožem nad Cafagno. Spanu je vedno trdil, da je ubil «prijatelja» v soboto zvečer, kar pa je v nasprotju s trditvami dveh prič, morilčevih prijateljev iz vojaške bolnišnice, po izjavah katerih naj bi prišlo do umora že v petek zvečer.

Nočni tatovi

V noči med torkom in sredo so neznan znikavti vlomili po vhodnih vratih v brivski salon v Ul. Crispi 7, ki ga upravlja 46-letni Vittorio Mura. S silo so odprli blagajno in odnesli pol milijona lir. Vse kaže, da so imeli tatovi Muro na piki, saj so isto noč vdrli tudi v nek njegov drugi javni lokal v bližini brivskega salona. Na srečo lastnika niso odnesli iz drugega lokala ničesar.

● Zaradi gradnje podpornega zidu bo Ul. Sottomonte v višini št. 26 zaprt promet, dokler ne bodo dela dokončana.

PRISPEVEK ZA RAZMIŠLJANJE OB KNJIGI «COMUNISTI A TRIESTE»

Spoštovani tovariš Samsa, Z velikim zanimanjem sem v PD dne 11. 12. 83 bral prispevek Jožeta Pirjevca glede knjige «Comunisti a Trieste». Prepričan sem, da se bo okoli problematike omenjene knjige vendarle sprožila koristna debata, ki naj bo čim širša in poglobljena, vendar pa umirjena in brez predsodkov, tudi prek dnevnika, katerega urejaš.

Nimam namena, pa tudi ne specifične pripravljene, spuščati se v splošne ocene Pirjevčevega prispevka, vendar pa bi želel kot udeleženec seminarja v Cascini, kjer se je omenjena knjiga «pisala», kot dober poznavalec stališč in metode tovariša Seme, pa tudi enostavnije kot slovenski komunist, dodati nekatere koristne elemente. Menim namreč, da potrebujejo namigovanja tovariša Pirjevca glede ocene, katero daje tov. Sema o domnevnih krivicah Frausinove aretacije, takojšen odgovor.

V ta namen sem pobrskal po obsežnem zapisniku seminarja (prepis magnetofonskega posnetka) ter izsledil sledeči odmev iz zaključkov, odgovorov in sklepnih besed tov. Seme po široki debati, ki je sledila njegovemu predavanju. Prevod je dobeseden.

«... nikdar nisem dovolil, da bi

kdo v moji prisotnosti rekel, da je padec Frausina sad izdaje slovenskih tovarišev. Ko bi o slednjem imel dokaz, bi to povedal, prav zaradi tega pa ne dovljujem, da se o tem govori brez vsakršnih dokazov... v motivacijo zlate kolajne Frausinu, je bil po volji tržaških, miljskih in državnih demokristjanov vnešen stavek, ki pravi: «padel zaradi izdaje slovenskih elementov». Mi, komunistična partija, smo nastopili in zahtevali, naj se ta stavek umakne, kar se je tudi zgodilo. Nastopili smo, ker nismo mogli dovoliti da bi priznanja Frausinu omadeževala ta podlost (infamija), ta nedokazan sum...»

Gornjemu fragmentu ne dodajam ničesar svojega, prosim pa, da ga objaviš kot nadaljnji doprinos pri neodložljivi obravnavi naše skupne bližnje preteklosti, kar je v marsičem predpogoj za uresničitev drugačne klime v odnosih med tu živčima narodoma.

Tovariški pozdrav!

Ivan Sirca

ZAHVALA ŽUPNIKU GRMEKU

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Z letošnjim oktobrom je župnija Dolina dobila novega župnika v osebi gospoda Rudija Bogatca, Dolino pa je zapustil njen dolgoletni župnik Albin Grmek, ki je vodil župnijo celih 24 let.

Župnik Albin Grmek se je neopazno poslovil od župljanov in prevzel svo-

je novo mesto v župniji Kontovel. Njegov odhod iz Doline se je izvršil skoraj neopazno in nekoliko prehitro, da bi se lahko vsi župljani zavedali spremembe. Vendar se dolinski župljani, čeprav nekoliko pozno, a vedno iskreno, prav dobro zavedamo kaj vsega je gospod Grmek opravil v naši župniji v teh štiriindvajsetih letih. Če tako dobo primerjamo z drugimi zgodovinskimi dobami, je ta prav kratka, če pa pomislimo, da je taka doba za človeka najlepša in najplodovitejša doba, potem lahko rečemo, da je gospod Grmek dal Dolini najlepša leta svojega življenja in dela. Zato se mu pristožno zahvaljujemo za vse njegovo požrtvovalno pastirsko delo med nami.

Nikakor pa ne smemo pozabiti tudi na ostalo delo, ki ga je naš bivši župnik opravil pri nas. V tem času je lepo uredil dolinsko farno cerkev, prijazen mladinski dom z župniščem, ki nam služi za razna srečanja. Še zlasti pa se je gospod Grmek žrtvoval pri prirejanju izletov in romanj, kjer je poskrbel za vse podrobnosti in bil duša vsega.

Po drugi strani pa moramo našemu bivšemu župniku biti hvaležni za vse delo, ki ga je opravil med našo mladino. V tolikih letih je vzgojil, lahko rečemo, celi dve generaciji, najsi bo to v župniji kot taki, v skavtski organizaciji ali na osnovni in srednji šoli, kjer je ves čas plodno poučeval. Tako bi lahko naštevali še in še, saj živi župnik stalno med ljudmi in je lahko opora in vodnik družbe, v kateri deluje.

PISMA UREDNIŠTVU

Za vse opravljeno delo se našemu bivšemu župniku prav iskreno zahvaljujemo in mu želimo na novi kontovelski fari b'agoslov, uspeh, zdravje in zadovoljstvo, prav tako želimo našemu novemu župniku Rudiju Bogatcu vse dobro ter da bi se dobro počutil med nami.

Vaščani

Razstave

SKD Tabor obvešča, da v nedeljo, 18. t.m., se zaključijo razstava «Partizansko solstvo na Primorskem».

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino obvešča, da je razstava «40. obletnica prve številke Partizanskega dnevnika» na ogled v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4, do 23. decembra. Urnik: od 9. do 12. in od 15. do 18. ure vsak dan, razen ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, 18. t.m., na avtobusni izlet na Javornik ob priliki tradicionalnega množičnega pohoda. Vpisovanje in informacije pri tajniku društva Ervinu Gombaču (tel. 754-742). Izlet je primeren za vse!

† Zapustila nas je naša draga

Francka Milkovič vd. Principe

Pogreb drage pokojnice bo danes, 16. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v gropaško cerkev.

Zalostno vest sporočajo družine Zeriali in Križmančič.

Gropada, 16. decembra 1983 (Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

Antonija Pečar vd. Rapotec

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Zalujoči: hčeri Marija in Natalija z možem, vnuki in pravnuki ter drugo sorodstvo

Prebeneg, 16. decembra 1983

† Zapustila nas je naša draga sestra in teta

Ivanka Fonda vd. Marc

Pogreb drage pokojnice bo danes, 16. t.m., ob 14.30 iz hiše žalosti v Lipici št. 13 na pokopališču v Lokev.

Zalujoča sestra Bernarda, nečak z družino in drugo sorodstvo.

Lipica, Gropada, 16. decembra 1983

Comelli: Osnutek deželnega finančnega zakona bi vlada morala odobriti letos

Deželna blagajna Furlanije - Julijske krajine naj bo v obliki stalnih svot soudeležena pri uživanju iztržkov od krajevnega davka ILOR, od davka na dohodke fizičnih oseb IRPEF in davka na dohodke juridičnih (pravnih) oseb IRPEG pa še od nekaterih drugih manj pomembnih davščin. Uradno zahtevo v tem smislu je naslovil državni finančni odbor deželni odbor Furlanije - Julijske krajine brž po nedavnih pogajanjih na teniški in politični ravni, ki jih je imel z zadolženimi uradi pristojnih ministrstev. To je povedal predsednik deželne vlade Comelli, ko je včeraj poročal prvi stalni komisiji o poteku dogovarjanj z Rimom glede snovanja deželnega finančnega zakona FJK.

Po Comellijevi sodbi bi ministrski svet moral odobriti zadevni zakonski osnutek še pred koncem leta.

Zasluge za razvoj tržaškega pristanišča

V Gradu sv. Justa so v navzočnosti predsednikov luške ustanove Zanetti in letoviščarske ustanove za Trst in obalo Barisona podelili diplome za zasluge v prizadevanjih za razvoj tržaškega pristanišča. Priznanja so prejeli operaterji Bruno Pacorini, Heinz Jehart in Bohuslav Jermar. O njihovem delu je spregovoril Zanetti. Po zakuski je zbor CRAL-EAPT izvajal nekaj tržaških pesmi.

Hrupna orientalska glasba za «meditacije»

Stanovanci poslopija v Ul. Economo 2 in bližnjih poslopij v sredo popoldne niso imeli miru. Ušesa jim je razbijala bučna in ponavljajoča se tipična orientalska glasba, ki je odmevala iz stanovanja v prvem nadstropju. Ker nadležne glasbe ni hotelo biti konec, je lastnik spodnje trgovine s fotografirskimi aparaturne F. K. poklical na pomoč policijo.

Organi javne varnosti so morali dalj časa trkati in udarjati na vrata stanovanja, iz katerega je prihajala glasba, predno so se le-ta odprla. Policisti so se tako znašli pred dokaj omamljenim moškim v oranžnem oblačilu, ki jim je na vprašanje odgovoril, da se imenuje «Svami Nityannanda» in da je vodja sekte «oranžnih» v našem mestu. Šele po nadaljnjih vprašanjih so moškega v modrem ugotovili istovetnost moškega. Gre za 34-letnega Osvalda Brightentija iz Rovereta, ki si je izbral orientalsko glasbo, da bi bolje meditiral. Da je bila glasba res prehrupna pričajo razpoke na stropu trgovine

Pobude tržaške občinske uprave

Prireditve ob praznikih

Tržaška občina bo tudi ob letošnjih božičnih in novoletnih praznikih pripravila vrsto pobud, da bi, kot prejšnja leta, kljub vedno bolj preteči gospodarski krizi odela mesto v praznično vzdušje, takšno, kakršno se prileže v teh dneh.

Na Goldonijevem trgu bodo spet postavili «velikansko» in predvsem košato jelko, ki jo je letos blagohotno darovala mestu lastnica enega od tržaških vrtov. Za postavitev bodo poskrbeli uslužbenci občinske službe za zelene površine, ki bodo jelko tudi primerno okrasili. Podobni jelki bosta krasili tudi Trg Unità in Sv. Marijo Zgornjo.

Občinska uprava bo posredovala božična drevesa tudi občinskim jaslim in občinskim otroškim vrtcem. V občinskih vrtcih bodo priredili v sredo, 21. decembra popoldne, božičnico z naslovom «Pod drevescem in ob jaslicah», ki se je bodo lahko poleg otrok in vzgojiteljic udeležili tudi starši. Občinski odbornik za šolstvo Vattovani bo ta dan prinesel otrokom in staršem voščila občinske uprave. Na izrecno prošnjo svetov otroških vrtcev bo lahko podjetje Dispral, ki skrbi za šolsko rekreacijo, nudi ob tej priložnosti otrokom vrečke z darili in slaščicami.

Z božičnicami se bo v občinskih vrtcih in jaslih za letos zaključil pouk. Po počitnicah bodo začele občinske jasli ponovno delovati v četrtek,

5. januarja, otroški vrtci pa v ponedeljek, 9. januarja.

V številnih rajonih bo služba za oskrbo ostarelih po domovih poskrbela za srečanja z oskrbovalci. Ponekod bodo sami rajonski sveti organizirali družabnosti za ostarele, podobna praznovanja, s prireditvami in razstavami, pa bodo na sporedu v občinskih rekreativnih.

Kot prejšnja leta bo priredila občina v sodelovanju z letoviščarsko in turistično ustanovo še številne druge manifestacije, za katere je nakazala 50 milijonov lir. Program božičnih in novoletnih prireditev bodo predstavili jutri ob 11. uri v občinski palači.

Pridržana prognoza zaradi nerodnega padca

Priletna ženica je včeraj nerodno padla na stopnišču Scala santa blizu svojega doma in se hudo udarila v glavo. 77-letno Ludmillo Fabjani vd. Campara iz Ul. Giusti 8 so zaradi udarca v glavo in krvavitve iz ušesa sprejeli na nevrokirurškem oddelku glavne bolnišnice s pridržano prognozo.

● Tržaška pokrajina sporoča, da bo od danes, 16. t.m., dalje izplačevala denarne podpore bivše ustanove OMNI

Dr. M. Kacin-Wohinz ob Sardočevi knjigi spominov

TIGR - izraz ljudskega srda zoper fašizem

Naše bralce smo že opozorili na svežo knjigo spominov dr. Dorčeta Sardoča Tigrova sled, ki sta jo v nizu Primorski portreti izdali naša založba ZTT in koprška Lipa in ki je vključena v letošnjo zbirko Jadranskega koledarja. Gre za pričevanje enega od najvidnejših udeležencev odpora primorskih Slovencev proti fašizmu med obema vojnama, katerega izjemna osebnost je našla priliko za svojo pono uveljavitev prav v najtežjih okoliščinah ilegalnega delovanja organizacije TIGR. V njej se je od polovice dvajsetih pa do konca tridesetih let zbirala in delovala napredna in narodna zavest in obnašanje neke skupnosti je skupele vseh posameznih zavesti in prizadevanj, vodilne osebnosti so v izjemnih pogojih, kakršni so bili na Primorskem pod fašizmom, predvsem glasniki ljudske volje in kulture. Spominski zapisi imajo posebno lastnost, da razkri- vajo občutke, čustva, mišljenje in doživljanje neke resničnosti in utegnejo prav zato, ker so izrazito subjektivni, zgodovinsko dogajanje postavi v novo luč.

Dr. Sarđoč je bil med pobudniki gibanja TIGR, organizacije, ki je bila v slovenskem zgodovino- pisju dolgo nekakšen tabu, bodisi zaradi sektaškega odnosa nekaterih predvojnih primorskih komunistov, bodisi zaradi samih tigrovcev, ki so se zaprli v moč, najbrž tudi iz bojazni, da bi njihovi podatki utegnili komu škodovati. V novejši zgodovini Slovencev in Hrvatov segajo oce- ne o vlogi in pomenu organizacije TIGR od mo- ralno - političnih diskvalifikacij in odrekovanja pro- tifašističnega značaja temu gibanju, do njego- vega poveljevanja proglašaj za edinega pred- hodnika narodnoosvobodilnega boja na tem o- zemlju.

Motiv za nastanek ilegalne organizacije TIGR je iskati v zavesti mlade generacije, ki je že ob nastopu fašizma spoznala, da z boj proti razna- rodovanju ne zadostujejo tradicionalne demokrati- čne metode. Leta 1924 je v Trstu nastalo nekakšno vodilno telo, ki je pod imenom TIGR (začetnice za Trst, Istro, Gorico in Reko) organizirano po- vezalo skupine mladih, ki so nastale takoj po pr- vi svetovni vojni, predvsem na pivsko - bistri- škem območju. Pobuda je očitno prišla od jugoslovanske nacionalistične organizacije OR JUNA, v kateri so bili številni primorski emi- granti, medtem ko so si legalna politična društva Edinost do zadnjega prizadevala, da bi z zakoni- timi sredstvi zaščitila nacionalno manjšino.

Organizacija ni bila stranka z nekim določe- nim in idejnim programom. Bila je podtalna mreža mladih, ki jih je ne glede na svetovni na- zor družil skupni imenovalec - radikalni boj za nacionalno samoohranitev. Številno njenih članov

je bilo omejeno, zaradi velikega tveganja so to bili sami moški in praviloma samski. Njen akcijski program je slonel na stališču, da je v vsilje- nem boju za samoohranitev upravičeno vsako sredstvo in da je po vzoru proletarskih in nacio- nalnih revolucij treba na nasilje odgovoriti z na- siljem. Demonstrativne akcije - požigi razna- rodovalnih ustanov - naj bi opozorile svet na geno- cid, ki ga je izvajal fašizem proti Slovincem in Hrvatom, najbrž pa je ta dejavnost vplivalo tudi dejstvo, da je ta čas Italija sprožila močno proti- jugoslovansko kampanjo z groznijo vojaške agre- sije. Vso krivdo za požige in atentate je valila na Jugoslavijo in izsiljevala represalije proti emi- grantskim društvom. Ivan Regent je vodstvo KPI že leta 1928 opozoril, da «...kdor pravi, da gre za skupino plačancev in službi jugoslovanske vla- de, gotovo ne verjame v fašistično zatiranje... TIGR je organizacija slovenske in hrvaške nacio- nalistične mladine, ki izraža potrebo po boju zoper tlačitelja... Zato požigi in atentati niso de- janja neke teroristične sekte, pač pa izraz ljud- skega sovraštva in besa».

Nasilje, ki je nadomestilo pravico in zakon se je nujno sprevelo v lastno nasprotje, rodilo je splošni odpor, aktivni in pasivni, nacionalni in razredni. V tem okviru je dr. Mičica Kacin - Wo- hinz ocenila spomine dr. Sarđoča kot pomemben prispevek in nov kamenček v mozaik zgodovine primorskih Slovencev. Zgodovinski znanosti pa osta- ja, da njegove podatke uporabi in jih sooči s podat- ki drugih protagonistov in dokumentarnih virov tistega časa.

Prodaja vstopnic v pisarni Glas- bene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

Razna obvestila

Godbeno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 18. t.m., ob 16.30 v nabrežinski telovadnici tradicionalni zaključni letni koncert.

Slovenska prosveta v Trstu prireja bo- žični koncert skupine Gallus Consort v dvorani J. Peterlina v Ul. Donizetti 3 v ponedeljek, 19. t.m., ob 20.30.

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa prireja danes, 16. decembra, ob 19. uri v va- škem Ljudskem domu praznik včlanje- vanja. Nastopila bosta moški in dekliski zbor Vesna.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM wind-surf, tipa Wind-surfer school, odličan za začetnike po ugod- ni ceni. Telefonirati na št. 225-478 po 19. uri.

TRGOVSKI ZAVOD «Žiga Zois» išče su- plenta za poučevanje predmetov grad- nje in cenitve (costruzioni, estimi). Skupno 10 tedenskih ur. Telefonirati v jutranjih urah na tel. št. 54356.

PRODAM fiat pando 30 rdeče barve, staro 3 mesece. Telefonirati v večer- nih urah na št. 0481/78100.

V OKOLICI SV. JAKOBA v Trstu pro- dam podstrešno sončno stanovanje (mansardo) s kuhinjo, sobo, shrambo in wc. Telefonirati v večernih urah na 0481/21903.

V ČETRTEK, 8. t.m., sem izgubila v Kulturnem domu v Boljuncu briljant. Najditelj naj telefonira na št. 817-986.

IMAS stalno bivališče v devinsko-nabre- žinski občini in si želiš zgraditi hišo z državnim ali deželnim posojilom z nizkimi obrestmi? To možnost ti nudi gradbena zadruga 2000. Informacije po telefonu od 12. do 14. ure na št. 200-785.

PRI GOJITELJU drevesc Antonu Dru- fovski dobite božična drevesca vseh vrst: velika, mala, navadna, srebrna s koreninami ali brez. Gorica - Val- lone delle Acque št. 1 (Grojna), tel. 0481/34220.

PRODAM Ford Taunus 1600 GL, letnik 1973, rdeče barve s plinskim napravo in napravo za prikolico. Vse v odličnem stanju. Telefonirati na št. 291-191 ali 200-617.

PRODAM Ford Escort 1100 XL, letnik 1973, rdeče barve, v odličnem stanju. Tel. 291-191.

IŠCEM delo kot čistilka, dvakrat teden- sko. Pismene ponudbe na oglasni od- delek Primorskega dnevnika, Ul. Mon- tecchi 6, Trst.

V GORICI prodam stanovanje v nebo- tičniku na Korzu št. 204. Za informa- cije telefonirati na št. 040/213-881.

OSMICO je odprl Stanislav Novak - Mač- kolje-Križpot. Toči belo in črno vino. V DOLINI, verjetno na srečanju z borci 27. novembra letos, je bila izgubljena zlata zaponka. Poštenega najditelja prosim, da se zgłosi na tel. 228-156.

OBČINA TRST
XIII. ODDELEK
URBANISTIKA IN PROMET
Urbaniški odsek

Prot. št. XIII-83/80/32
Predmet: Varianta št. 38 splošnega občinskega regulacijskega načrta - hitre ceste na Tržaškem - odsek VII. pomol - Valmaura.

ŽUPAN,
na podlagi odloka predsednika de- želnege odbora št. 0634/Pres. 161/PU z dne 8. novembra 1983, v povzetku objavljenega v uradnem vestniku av- tonomne dežele Furlanije-Juljske krajine št. 116 z dne 22. novembra 1983, s katerim je bila odobrena va- rianta št. 38 splošnega občinskega re- gulacijskega načrta - hitre ceste na Tržaškem - odsek VII. pomol - Val- maura, ki jo je sprejel občinski od- bor s sklepom št. 2203 z dne 30. ju- nija 1983 in potrdil občinski svet s sklepom št. 515 z dne 12. julija 1983; po 10. členu zakona št. 1150 z dne 17. avgusta 1942,

o b v e š č a m,

da je od dne objave tega razgla- sa dalje varianta št. 38 splošnega trža- škega občinskega regulacijskega na- črta deponirana skupaj z odobritve- nim odlokom in za ves čas veljave na prost vpogled občinstvu v občins- kem tajništvu, soba št. 607 - XIII. oddelek - Urbanistika in promet, Pre- hod Costanzi št. 2, VI. nadstropje.

Kdorkoli je zainteresiran, ima mož- nost, da si varianto ogleda v urad- nih urah (ob delavnikih od 12. do 13. ure).

Trst, dne 16. decembra 1983
ŽUPAN
dr. Franco Richetti

GLAVNI TAJNIK
dr. Beniamino Rava

PREŠITE ODEJE

za navadne - zakonske - otroške postelje, vse že na razpolago v skladišču.

Darilo drugim, darilo sebi.

PREPROGE

pošiljka orientalskih in modernih preprog in tekačev.

ITALPLAST

Trst Ospedale 7 - TRST

EDWARD ALBEE

GOSPA IZ DUBUQUA

Režija: DUŠAN MLAKAR

PREMIERA

Danes, 16. t.m., ABONMA RED A - premierski

PONOVITVE

Jutri, 17. t.m., ABONMA RED B - prva sobota po premieri
V nedeljo, 18. t.m., ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

KD JOŽE RAPOTEC PREBENEG

vabi na otvoritev

Razstave grafik Toma Vrana

ki bo danes, 16. t.m., ob 20.30 v srenjski hiši. Nastopil bo oktet iz Škofij. Umetnika bo predstavi- vil Milko Bambič

MLADINSKI ODSEK KD VESNA

priredi danes, 16. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirka v Križu

Nagrajevanje fotografskega natečaja

Vabljeni!

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 16. decembra, ob 20.30 - red prost - bo Stalno gledališče za Furlanijo-Juljsko krajino predstavi- lo Maria Scaccio v delu Friedricha Dürrenmatta «Romolo il grande». Delo režira Giovanni Pampiglione. Abonma: tretji kupon. Informacije pri glavni bla- gajni.

VERDI
Komorni ansambel gledališča Verdi, ki ga vodi Severino Zannerini bo v ne- deljo, 18. t.m., ob 11. uri zaključil cik- lus nedeljskih koncertov, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju s Krož- kom za kulturo in umetnost v mali dvorani gledališča Verdi. Vstopnice na razpolago pri gledališki blagajni (tel. št. 631-948).

V ponedeljek, 19. t.m., ob 18.30 bodo v mali dvorani gledališča Verdi pred- stavili opero Giordana «Andrea Che- niers», katere premiera bo v torek ob 20. uri. Delo bo predstavil Giampiero Tinlori.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
Danes, 16. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana
Jutri, 17. decembra, ob 10. uri: Otro- ška matineja - Sovjetski risani filmi.

Okrogla dvorana
Danes, 16. t.m., ob 22. uri: Nočni program - R. Cousso «Strategija za dve gnjati», monodrama.

Razstave
Od 18. do 30. decembra (Sprejemna dvorana): Novoletna razstava «35 let Lutkovnega gledališča Ljubljana».

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Jutri, 17. decembra, ob 19.30: N. R. Erdman «Mandati». Gostovanje PDG v Desklah.

Kino

La Capella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 «L'ululato». Režiser Joe Dante. John Carradine.

Maxi video: 18.30 - 21.00 «Gran balo excelsior». Carla Fracci in Paolo Bertoluzzi.

Ariston 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Diret- tore d'orchestra». Režija: A. Wajda. John Gielgud, Kristina Janda.

Eden 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 «La chia- ve». Režija Tinto Brass, igra S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. le- tom.

Fenice 17.00 - 22.15 «Staying alive». John Travolta, Cynthia Rhodes.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 - 22.00 «Erotica Lea». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 - 22.00 «Il nido dell'uccello». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30 - 22.00 «Star flight ones». Film za vsakogar.

Grattacielo 17.30 - 22.15 «War games, giochi di guerra». Matthew Broderick in Dabney Coleman.

Mignon 16.30, 18.30 in 21.00 «Mary Popp- ins». Julie Andrews, Dick Van Dyke.

Aurora 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Un an- no vissuto pericolosamente». Film za vsakogar.

Capitol 16.00, 18.00, 20.00 in 22.00 «Sing Sing». Adriano Celentano, Enrico Mont- esano.

Moderno 16.30, 18.15, 20.30, 22.00 «Paulo Roberto Cotechijo, centravanti di sfon- damento». Carmen Russo in Alvaro Vitali.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 19.20 in 21.30 «Carne selvaggia». Prepovedan mladi- ni pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 «Ragazze a pagamento». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Duel». Režiser: Steven Spielberg. Dennis Weaver.

Alicone 15.30, 18.30, 21.45 «Tess». Re- žiser Roman Polanski. Nastassia Kin- ski. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Koncerti

Šola Glasbene matice - koncert pia- nistke Adriane Montanari, napovedan za danes, 16. decembra, je prenesen na četrtek, 22. t.m., ob 20.30.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in pra- znična od 8. do 20.

Za vaše zlate želje
draguljarna
Malalan
Narodna ul. 28 Opčine

Sezona 83-84

4. abonmajski koncert

Kulturni dom, v torek, 20. t.m., ob 20.30

CEMBALO ENSEMBLE

Gabriella D'Agostino - Cavo, čembalo

Angelo Vattimo, violina
Nereo Gasperini, violončelo

Prodaja vstopnic v pisarni Glas- bene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Slovenec Boršt - Zatrežec vabi na nastop mešanega pevskega zbora Pod skalo s Črnega kala, ki bo v nedeljo, 18. t.m., ob 17. uri v srenjski hiši. Sodeluje tudi domači pevski zbor. Sledila bo družabnost.

SKD Tabor - Knjižnica P. Tomažič in tovariši sporoča, da bo po svečanosti na strelišču, ki bo v nedeljo, 18. t.m., ob 15. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah okrogla miza na temo «Predvojni protifašizem na Primorskem». Sodelovali bo- do: Drago Žerjal, dr. Vlado Turina, Srečko Colja, Milan Bolčič in Vitko Vre- mec.

KD I. Cankar vabi na tečaj folklorne za osnovno šolo. Vaje bodo v Gregor- čičevi dvorani. Prvi sestanek otrok in staršev z vaditeljico bo v torek, 20. t.m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška.

Jutri, 17. decembra, ob 20. uri bo v KD Kolonkovec - Zhenjan 46 dr. Robert Petaros predstavil svojo knjigo o slo- venskem dialektu na Kolonkovcu. Vab- ljeni!

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Danes, 16. decembra, ob 20. uri bo tržaški alpinist IGOR SKAMPERLE z diapozitivni prikazal SLOVENSKO OD- PRAVO NA ANAPURNO. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj vabi danes, 16. decembra, ob 20. uri na otvoritev raz- stave grafik in risb Azada A. Karima in predvajanje filma «Zemlja Ahemei- dovs» Aljoše Žerjela. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj vabi na občni zbor, ki bo v torek, 20. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih.

KD Mačkolje vabi na srečanje s pes- nico Ljubko Sorli - Bratuž, ki bo v ne- deljo, 18. t.m., ob 16.30 v srenjski hiši v Mačkoljah. Nastopajo recitatorji, otro- ški zbor Slovenski šopek in mešani zbor KD Mačkolje.

Čestitke

Ob rojstvu hčerke DANJELE iskreno čestitajo Veri in Lucianu pevci in od- borniki KD Lipa.

Našemu delovnemu tovarišu Sa- vinu je žena Ana povila prvo- rojenko

SARO

Staršema najboljše čestitke, novorojenki pa voščila za srečo in zadovoljstvo v življenju

Kolektiv tiskarne in uredništva Primorskega dnevnika

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 16. decembra

ALBINA
Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.22
- Dolžina dneva 8.43 - Luna vzide ob 14.10 in zatone ob 3.17.

Jutri, SOBOTA, 17. decembra

LAZAR
Vreme včeraj: temperatura 1 stopi- nja, zračni tlak 1021 mb pada, veter 40 km na uro severovzhodnik s sunki do 65 km na uro, vlaga 49-odstotna, ne- bo jasno, morje močno razgibano, tem- peratura morja 8,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Valentina Devidè, Veronica Candotto, Luigi Cristiano.
UMRLI SO: 86-letni Mario Sichich, 76- letni Vittorio Comar, 78-letna Ottilia Pec- chiari por. Scamardella, 84-letna Giu- seppa Bubbich vd. Iurissevich, 91-letni Giorgio Pierobon, 79-letna Olga Marchl vd. Dekleva, 93-letna Margherita Terni vd. Pischiutta, 86-letni Attilio Fedele, 94-letna Maria Cherbavaz vd. Tunis, 73- letni Mario De Marchi, 69-letni Bruno Barbo, 77-letna Francesca Milkovic vd. Principe, 64-letni Vittorio Maraffa.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Fel- luga 46, Ul. Mascagni 2, Prosek, Zavljje. (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Prosek, Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesi- jan: tel. 209-197.

Šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ «Z. Zois» z od- delkom za geometre sporoča, da bodo seje razrednih svetov in roditeljski se- staniki po naslednjem razporedu: na od- delku za geometre v ponedeljek, 19. t.m., ob 17. uri za I. in III. razred, ob 18. uri za II. in IV. razred; na od- delku za knjigovodje v torek, 20. t.m., ob 17. uri za 3.A in 3.B razred, ob 18. uri za 4.A in 4.B razred, ob 18.45 za 5.A in 5.B razred; v sredo, 21. t.m., ob 17. uri za 1.A, 1.B in 1.C razred, ob 18. uri za 2.A in 2.B razred.

MENJALNICA

vseh tujih valut

	15. 12. 83
Ameriški dolar	1.675.-
Kanadski dolar	1.332.-
Švicarski frank	756.-
Danska krona	165.-
Norveška krona	212.-
Švedska krona	204.-
Holandski florint	538.-
Francoski frank	196.-
Belgijski frank	26.-
Funt šterling	2.370.-
Irski šterling	1.870.-
Nemška marka	604.-
Avstrijski šilling	85,25
Portugalski eskudo	11.-
Španska pezeta	10.-
Japonski jen	5.-
Avstralski dolar	1.400.-
Grška drahma	13.-
D. beli dinar	11.-
Mali dinar	11.-

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZ 10 - ☎ 61-466

Simpozij o rudniškem zdravniku dr. Grbcu

IDRIJA — V najstarejšem slovenskem rudarskem mestu je bil simpozij o liku rudniškega zdravnika dr. Ludvika Grbca, ki je tu deloval od leta 1833 do 1879. Glavni referent dr. Jože Pfeifer iz Idrije in koreferenti dr. Tone Košir iz Škofje Loke, dr. Mario Kocjančič iz Kranja in dr. Drago Mušič iz Ljubljane so plastično in podrobno osvetlili do sedaj vse premalo znano delo v rudniški in splošni zdravniški službi dr. Grbca v Idriji. Njegovo štiridesetletno požrtvovalno delo v težkih ekonomskih pogojih, ob večkratnem nerazumevanju rudniške uprave in včasih celo rudarjev samih, za zaščito zdravja rudarjev, za izboljšanje delovnih pogojev in za zmanjšanje obolevnosti, je dobilo na tem simpoziju vse priznanje in to zasluženo. Slavljenec je prispeval pomemben delež pri razlikovanju med «konstitucionalnim merkurializmom» in «konstitucionalnim sifilismom» v zvezi s poseganjem «antimerkurialistov» v zdravstvu idrijskih rudarjev sredi 19. stoletja.

Dr. Ludvik Grbec izhaja iz znane škofjeloške zdravniške družine; to staro mesto se mu je oddolžilo s spominsko ploščo na rojstni hiši.

O sedanjih izpostavljenosti živemu srebru pri idrijskih rudarjih je poročal dr. Alfred Kobal, vodja idrijskega dispanzerja za medicino dela, prometa in športa.

Popoldne so v novi stavbi zdrav-

stvenega doma «SVPB-Pavla» odkrili spominsko obeležje, posvečeno razvoju medicine dela v Idriji, združeno z razstavo portretov pomembnih zdravnikov, ki so vidno prispevali k razvoju medicine dela v skoraj petstoletnem obratovanju rudnika živega srebra. Znameniti nemški zdravnik Paracelsus je že leta 1522 obiskal idrijski rudnik, pri čemer je dobil porazen vtis in prvi opisal zastrupitve z živim srebrom. Watholi, ki je 14 let deloval v Gorici, je zapustil natančen opis rudnika in predlagal izboljšave. Sledita znamenita Scopoli (v Idriji od 1754 do 1769) in Hacquet (v Idriji od 1773 do 1787), ki sta v življenju idrijskega rudnika in njegovih rudarjev zapustila neizbrisne sledove. Za slavljenec tega simpozija — dr. Grbecem — ima povsem upravičeno svoj portret tudi priljubljeni zdravnik dr. Ivan Hribar, ki je med idrijskimi knapi deloval nepretrgoma od leta 1927 do 1969 in objavil vrsto upoštevanih strokovnih del s področja medicine dela o idrijskem rudniku.

Uspel simpozij je pripravilo Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije v sodelovanju z idrijskim zdravstvenim domom in Mestnim muzejem iz Idrije pod pokroviteljstvom inž. Staneta Breliha, predsednika skupščine občine Idrija in rudnika živega srebra.

JOŽE OBLAK

Novosti na knjižni polici

Ivan Krefc:

Spori in spopadi

Če vzamemo v roke neko knjigo jo vzamemo že z določenim odnosom do avtorja, katerega poznamo ali pa smo o njem že več ali manj slišali. Če hočemo torej govoriti o avtorju, ki je v širši javnosti manj znan, je prav, da spregovorimo najprej o njem. Gre za Ivana Krefca, ki je sam sebe večkrat označil za ljudskega agitatorja, v resnici pa je bil revolucionar, ki je vse življenje posvetil boju za uveljavljanje naprednih idej. Razumljivo je, da ima tak človek lahko samo razgibano in pestro življenje in da je naravnost poklican, da o njem spregovori tudi širši javnosti. Ivan Krefc je sicer napisal že več knjig, med njimi študijo o množičnem narodnoobrambnem delu naše Partije, pa Spominje ljudskega agitatorja, ki so bili kar trikrat ponatisnjeni. Objavil je delo Teh petdeset let v dveh zvezkih. Zadnje njegovo delo nosi naslov Spori in spopadi. Druga knjiga tega avtobiografskega pričevanja slovenskega revolucionarja je pravkar izšla. Izdale so jo Državna založba Slovenije, skupaj z založbo Obzorja in Lipo v Kopru. Sicer pa naj povemo, da je Krefc rojen leta 1906 v Prlekiji, da je gimnazijec končal v Mariboru, da je študiral tehniko v Ljubljani, da pa se je že v zgodnji mladosti zapisal revolucionarnemu delu. Deloval je v Avstriji in Nemčiji v tamkajšnjih študentskih organizacijah, potem je urejal Ljudsko pravico, bil v stari Jugoslaviji v organizaciji Ljudske fronte, se udeležil bojev v Španiji, med vojno je bil v Dubrovniku, na Mljetu in v Visu ter v južni Italiji, po vojni pa v diplomatski službi, dokler se ni vrnil domov in sodeloval v delu Muzeja ljudske revolucije. Zdaj živi v Ljubljani.

ved, razne pojave in dogodke vseskozi komentira, dopolnjuje, razčlenjuje in daje tako bralcu vpogled v pomemben čas druge svetovne vojne in čas neposredno po njej. Zaradi tega Krefcova knjiga ni samo avtentično pričevanje revolucionarja temveč tudi dragocen zgodovinski vir. Njegova knjiga je zato izjemno pomembna, ne glede na to, da se kljub stvarnosti in prostosti pripovedi, ki nima literarnih pretenzij, bere z velikim zanimanjem. Krefc nam namreč odkriva dogajanja o katerih vemo malo, če pa nekaj vemo, vzemo sedaj za njih ozadja in nekatera neznanca dejstva. Morda nas včasih moti tudi nesistematičnost obravnane gradiva in časa. Toda kot celota je to, čeprav sem in tja tudi še neizčiščena pripoved, dragoceno pričevanje, ki ga ne moremo prezreti in ki ga tudi noben zgodovinar ne bo mogel prezreti. Tako pomembno je! Da o zanimivosti niti ne govorimo.

Sl. Ru.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

DORČE SARDOČ TIGROVA SLED

spomini na skrivni antifašistični boj na Primorskem

ANDREJ DRABOSNJAK PASIJON

ob izvirih slovenskega ljudskega gledališča tekst iz leta 1826

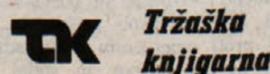
PAVLE MERKU' POSLUŠAM

polemična izpoved - esej

IVANKA HERGOLD POJOČI OREH

zbirka črtic med fantastiko in realnostjo

Za praznična darila sebi in prijateljem izberite trajne vrednosti v knjigah

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 12.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
  - 12.05 Halo Raffaella — oddajo vodi Raffaella Carrà
  - 13.30 Dnevnik 1
  - 14.00 Halo Raffaella — oddajo vodi Raffaella Carrà
  - 14.05 Po poteh Kalifornije — TV film
  - 15.00 Kulturne aktualnosti Dnevnika 1
  - 15.30 Šolska vzgoja
  - 16.00 Ulisse 31 — risani film
  - 16.25 Sandybel — risanka
  - 17.00 Dnevnik 1 — Flash
  - 17.05 Forte fortissimo TV top — vodijo Sammy Barbot Corinne Cleary in Barbara D'Urso
  - 18.15 Programi pristopanja
  - 18.30 Taxi — TV film
  - 19.00 Italia sera — dogodki, osebe in osebnosti
  - 19.45 Almanah in Vremenske razmere
  - 20.30 Quiz — oddajo vodi Loretta Goggi
  - 21.45 Gli anni in tasca — film, ki ga je režiral F. Truffaut, 1. del
  - 22.45 Dnevnik 1
  - 22.50 Gli anni in tasca — film, 2. del
  - 23.35 Dnevnik 1 — Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere
  - 23.45 Šolska vzgoja
  - 00.15 Castelrotto: smučanje
- Drugi kanal**
- 12.00 Oddaja o prehrani
  - 13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri
  - 13.30 Capitol — TV nadaljevanje
  - 14.14 Tandem — 1. del oddaje

- 14.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
  - 14.35 Tandem — 2. del oddaje
  - V teku oddaje nagradno tekmovanje, dokumentarna oddaja in risanka
  - 16.30 Šolska vzgoja
  - 17.00 Butterflies — TV film
  - 17.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
  - 17.35 Iz parlamenta
  - 17.40 Knjižne, gledališke, modne in druge novice — oddajo vodi Rita Dalla Chiesa
  - 18.35 Dnevnik 2 — Športne vesti
  - 18.45 Inšpektor Derrick — TV film
  - 19.45 Dnevnik 2 — Vesti
  - 20.30 Gli ultimi fuochi — film, ki ga je režiral Elia Kazan. Nastopajo: R. De Niro, T. Curtis, R. Mitchum, J. Morosau, J. Nicholson...
  - 1. del
  - 21.50 Dnevnik 2 — Nocoj
  - 22.00 Gli ultimi fuochi — 2. del filma
  - 22.55 Psihoanaliza filma
- Tretji kanal**
- 15.15 Šolska vzgoja
  - 15.45 Šolska vzgoja
  - 16.15 TV antologija fašizma in odpornišva
  - 18.25 Glasbena oddaja
  - 19.00 Dnevnik 3
  - 19.35 Dolce Roma — 5. del
  - 20.30 Pokojnine: kako in kdaj
  - Kaj se dogaja v Italiji in v drugih državah
  - 22.00 Dnevnik 3
  - 22.35 Giudicatele voi

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanju: «Veleumni plemič do Kihot iz Manče»; 14.35 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: Ob 10-letnici glasbene šole Slovenskega katoliškega prosvetnega društva «Mirko Filej» v Gorici; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Imena naših vasi; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO OPCINE

Do 15.00 Glasba; 15.00 Te domače viže; do 20.30 Glasbeno popoldne; 20.30 Rock klapa; dalje Nočni val Radio Općine.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Vremenska napoved - Cestne razmere; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže; 13.45 Glasbene šole; 14.20 Primorski in zamejski zbori; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.30 Danes z nami; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.15, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 7.00 Horoskop; 8.00 Zdravniški kotiček; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianoji dopisniki; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Svet mladim; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 12.50 Danes govorimo o...; 14.00 Popoldanski program - Pesem tedna; 14.32 New dance; 15.00 Vesti o kulturi in umetnosti; 16.15 Poje in igra skupina La vera Romagna; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanja; 11.32 Jutranji variete; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Tedenska oddaja o človekovih pravicah in dolžnostih; 16.00 Popoldanski spored; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Današnji dirigenti: Antonio Tappero Merlo; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Radijska priredba; 20.00 Zlati otok - radijska drama; 20.30 Zlata leta ameriške glasbe; 21.03 Simfonična sezona 1983-84; 23.05 Danes v parlamentu; 23.20 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 5.50 Rekreacija; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica - C. Colodi - Ivo Petrič: Ostržek; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 «Rozamunda» scenska glasba Franza Schuberta; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes; Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 20.00 Zakaj imamo radi?; 21.05 Oddaja o morju in pomorskih - glasba; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nočno.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50 TV v šoli
  - 17.15 Poročila
  - 17.20 Pihalni orkestri: Delavska pihalna godba Trbovlje
  - 17.50 Modro poletje — otroška nanižanka
  - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
  - 18.40 Družbena samozaščita: zaklanjanje prebivalstva
  - 19.20 Cik - Cak
  - 19.24 TV in radio nocoj
  - 19.26 Zrno do zrna
  - 19.30 Dnevnik I
  - 20.00 Slovenski muzeji in galerije Muzej neevropskih kultur Goricičane
  - 20.45 Ne prezrite
  - 21.00 TV kviz
  - 22.15 Dnevnik II
  - 22.30 Nosferatu — fantom noči — nočni kino
- Zagreb**
- 16.40 TV v šoli
  - 17.40 Poročila
  - 17.45 Zgodbe iz Nepričave
  - 18.15 Posvetovalnica za starše
  - 18.45 TV koledar
  - 18.55 Kronika občine Reka
  - 19.30 TV dnevnik
  - 20.00 Umor v Texasu — ameriška nadaljevanja

- 21.00 Sen zimske noči, zabavnoglasbena oddaja
- 21.45 Dnevnik
- 22.00 Kultura srca
- 22.30 Poročila

Koper

14.00 in 16.30 Odprta meja

Danes bodo v oddaji Odprta meja tudi naslednje vesti:

TRŽIČ — Demonstracije delavcev tovarn z državno udeležbo

GORICA — Srečanje Cossige z enotno slovensko delegacijo

TRST — Sestanek delovne komisije, ki ji predseduje svetovalec Drago Štoka

TRST — Premiera SSG

- 17.00 TVD novice
- 17.05 TV šola: Nekaj o...
- 17.30 Trije medvedki — risanke
- 18.00 Hockey na ledu: Sarajevo: Jugoslavija - Poljska
- 19.30 TVD — vse danes
- 19.50 Drevi — novice in zanimivosti
- 20.00 Aktualna tema
- 20.30 Devica in Cigan — celovečerni film. Igrajo: Franco Nero, Joanna Shimkus
- 22.05 TVD nocoj
- 22.15 Visoki pritisk — glasb. oddaja

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 10.30 Alice — TV film
  - 12.00 Help — glasbena igra
  - 12.20 Bis — kviz
  - 13.00 Il pranzo è servito — vodi Corrado
  - 13.30 Sentieri — TV roman
  - 14.30 General Hospital — TV roman
  - 15.30 Una vita da vivere — TV roman
  - 16.50 Hazzard — TV film
  - 17.40 Il mio amico Arnold — TV film
  - 18.15 Popcorn — glasbeni spektakel
  - 18.50 Zig, Zag, kviz
  - 19.30 Bareta — TV film
  - 20.25 Ciao Gente — spektakel
  - 23.00 In viaggio con la zia — film
- RETEQUATTRO**
- 10.00 Vicini troppo vicini — TV film
  - 10.20 Il mio amore con Samantha — film
  - 11.50 Quella casa nella prateria — TV film
  - 12.50 Casa dolce casa — TV film
  - 13.20 Maria Maria — novela
  - 14.00 Agua Viva — Novela
  - 14.50 Oggi sposi, sentite condoglianze — film
  - 16.20 Slalom — ponovitev
  - 17.20 Il magico mondo di Gigi — 17.50 James — TV film
  - 18.50 Marron glacé — Novela
  - 19.30 M'ama non m'ama
  - 20.30 Dynasty — TV film
  - 21.30 Poggia — film
  - 23.30 Caccia al 13 — športna rubrika
  - 24.00 Nogomet: Hamburg - Gremio di Porto Alegre
- ITALIA 1**
- 10.15 Fiori nella polvere — film
  - 12.00 Gli eroi di Hogan — TV film
  - 12.30 Vita da strega — TV film
  - 13.00 Bim bum bam
  - 14.00 Cara cara — TV novela
  - 14.45 Febbre d'amore — TV roman
  - 15.30 Aspettando il domani — TV roman

- 16.00 Bim bum bam
  - Mimi e la nazionale di pallavolo L'uomo di Atlantide — TV film
  - 17.45 Spazio 1999 — TV film
  - 18.45 Il principe delle stelle — TV film
  - 20.00 I Puffi — risanke
  - 20.30 Porgi l'altra guancia — film
  - 22.30 Ric e Gian Folies — Varietjski spored
  - 24.00 Il covo dei contrabbandieri — film
- TELEPADOVA**
- 10.30 Laura — TV film
  - 11.15 Cuore selvaggio — TV film
  - 12.00 Agente Pepper — TV film
  - 14.00 TV film
  - 15.00 Cuore selvaggio TV film
  - 16.00 TV film
  - 19.30 L'incredibile Hulk — TV film
  - 20.30 Sessomatto — film
  - 23.00 Codice 3 — TV film
- TRIVENETA**
- 12.40 The Bold Ones — TV film
  - 14.00 La lama d'Oriente — TV film
  - 14.30 Parliamo di pesca — ponovitev
  - 16.00 Filmki program
  - 18.00 Vse o motorjih
  - 19.00 Cowboy in Africa — TV film
  - 20.10 Gervaise — film
  - 22.00 O. P. Coupon
  - 1.40 Delirio d'amore — film
- TELEFRIULI**
- 12.45 TV dnevnik
  - 13.00 Lassie — TV film
  - 13.30 Anche i ricchi piangono — TV film
  - 14.00 Padre e figlio investigatori associati — TV film
  - 14.55 TV film
  - 18.55 Lassie — TV film
  - 20.00 Anche i ricchi piangono — TV film
  - 20.30 Cromwell — Nel suo pugno la forza di un popolo — film
  - 22.15 Girolimoni, il mostro di Roma — film

Deindustrializacija se nadaljuje Na to opozarja včerajšnja stavka

Nekaj tisoč delavcev največjih industrijskih podjetij na Goriškem, delavcev ladjedelnice, podjetja Ansaldo kjer je od srede dalje v veljavi dopolnilna blagajna za desetino zaposlenih, goriške tovarne Safog/OMG, tržiške tovarne Adriplast, kjer nameravajo število delavcev znižati skoraj za polovico, jeklarne Alto Adriatico in drugih manjših podjetij, pretežno kovinarske stroke, kjer je splošna kriza iz dneva v dan bolj prisotna, je včeraj dopoldne sodelovalo v protestnih stavkih in manifestaciji po tržiških ulicah.

V treh ločenih sprevodih so se delavci zgrnili v center mesta. Tokrat ni bilo običajnega sindikalnega shoda na glavnem trgu, ampak so občanom delili letake. Namen stavke je bil, kakor pojasnjuje letak, opozoriti skupnost, kako se kljub, sicer bolj navidezni poskusom zaustavitve, nadaljuje proces deindustrializacije v naši pokrajini in deželi in kako je pravzaprav splošno gospodarsko stanje iz dneva v dan bolj zaskrbljujoče.

Za včeraj je bila sicer pred kakšnim tednom napovedana splošna stavka v goriški in tržiški pokrajini, vendar so jo pri sindikalni zvezi, čeprav so bila mnenja dokaj deljena, odgodeli. Namesto splošne stavke je nato sindikat kovinarjev oklical dve oziroma triurno stavko delavcev podjetij z državno udeležbo, pristaničnikov, podjetij v krizi. Včerajšnja stavka je tako zajela doberšen del delavcev v industrijskem sektorju, zlasti v po-

djetjih z državno udeležbo, kjer je kriza najhujša in v tem trenutku še ni videti možnosti za njen ugoden razplet. Zaradi obsega in pomena, ki ga ta podjetja imajo v gospodarski strukturi v goriški pokrajini in deželi nasploh, pa ni težko predvidevati izredno težke posledice tudi na drugih področjih. V odgovornih krogih doslej niso izdelali alternativnih načrtov za zaposlovanje odvečne delovne sile, mladi vse teže pridejo do zaposlitve, opozarja letak, ki so ga delili med včerajšnjo manifestacijo.

Za izhod iz takega zaskrbljujočega (in nevarnega) položaja je potreben enoten in skupen nastop vseh družbe-

nih sil. Treba je ohraniti solidarnost med delavci, ki že mesece in leta vztrajajo v sindikalnem boju za ohranitev delovnih mest in ostalim prebivalstvom. Tudi v tem je bil eden od ciljev včerajšnje množične stavke in manifestacije.

Naj ob tem omenimo, da je tržiška občinska uprava v posebnem dokumentu podprla prizadevanja delavcev. Izhod iz težavnega položaja v katerem se nahajajo podjetja z državno udeležbo je v posodobitvi, preureditvi in prilagoditvi tržnim in gospodarskim razmeram, ne pa v odpustih in krčenju proizvodnje, je poudarjeno v dokumentu.

Od torika v avli občinske skupščine

V Novi Gorici razstava o prekomorskih brigadah

V Novi Gorici bodo v torek, 20. t.m., odprli dokumentarno razstavo pod naslovom «Iz Afrike v narodnoosvobodilno vojsko Jugoslavije». Razstavo pripravlja domičilni odbor 1. prekomorske brigade v Novi Gorici, v počastitev 40-letnice ustanovitve 1., 2., 3. prekomorske brigade, baze NOVJ v Bariju in drugih enot NOVJ. Prav v prekomorskih brigadah je sodelovalo veliko Primorcev, vojakov italijanske kraljeve vojske. Znano je namreč, da so italijanske in nemške oblasti pred in med drugo svetovno vojno poslale na afriška bojišča mnogo primorskih Slovencev, skupaj z drugimi Slovenci in Hrvati.

Prvi partizanski odred se je ustanovil na Bližnjem vzhodu in je že leta 1943 štel več kot 2 tisoč ljudi. Tudi naši ljudje v alžirskih taboriščih so se opredeljevali za NOVJ, tako da je skupno v letu 1943 in v začetku leta 1944 samo iz Afrike prišlo v prekomorske bataljone preko 6000 borcev, ki so potem junaško sodelovali v težkih bojih za osvoboditev Jugoslavije.

Razstavo bodo odprli v avli občinske skupščine v Novi Gorici, v torek ob 11. uri, odprta pa bo do 26. decembra. Razstava bo odprta v dopoldanskih urah od 8. do 13. in popoldne od 16. do 18. ure.

Prof. Nanut o krizi v deželi

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo drevi ob 18. uri zanimivo

predavanje o krajevni gospodarski problematiki. Na pobudo društva slovenskih ekonomistov Ekonomist bo prof. Vladimir Nanut spregovoril o sedanjem težkem položaju gospodarstva, s posebnim ozirom na industrijske strukture v Furlaniji - Julijski krajini ter o perspektivah razvoja v bodoče. Prof. Nanut, ki poučuje na ekonomski fakulteti tržiške univerze, je dober poznavalec krajevne gospodarske stvarnosti, saj je podpredsednik javne deželne finančne družbe Friulia ter predsednik družbe Friulia Factor.

Vzrok nesreče je bila hitrost

Prevelika hitrost je bila v sredo zvečer vzrok nesreče, v kateri se je ranil 41-letni Massimo De Giorgio iz Gorice, Ul. sv. Mihaela 49. Mož se je okrog 22.15 peljal s citroenom CX po državni cesti v smeri proti Vidmu. Tik pred Koprivnim ga je ra o strem ovinku zaneslo najprej na eno, potem na drugo stran ceste, končno pa se je vozilo prevrnilo na streho. Peljali so ga v krmínsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli za dva tedna na zdravljenje zaradi ran po obrazu, pretresa možganov ter udarcev v prsni koš.

Nesreča pri Ronkah

Dokaj hudo se je na državni cesti med Ronkami in Redipuglio v bližini avtocestnega odseka, ponesrečil 38-letni Franco Gobbo iz Tržiča. Na cesti je bila ustavljena kolona avtomobilov. Gobbo je pripeljal z vespo in iz še nepojasnjenih vzrokov trčil v giuletto, ki je bila ustavljena na repu kolone, nato pa se zakotalil v obcestni jarek. Peljali so ga v tržiško bolnišnico, kjer se bo zdravil 40 dni. Zdravniki so mu namreč ugotovili zlom na stegenici leve noge, rane na glavi in udarce po drugih delih telesa.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo Ekonomist prireja predavanje o gospodarskem položaju v perspektivah v Furlaniji - Julijski krajini. Govoril bo prof. Vladimir Nanut, docent na tržiški univerzi. Predavanje bo danes, 16. t.m., ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Razna obvestila

Mladinski krožek Gorica vabi na silvestrovanje. Informacije ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. do 19. ure v Ulici Della croce 3 (tel. 84495). Silvestrovanje pripravlja tudi KD Oton Zupančič v štandrežu. Prijave in informacije pri Marti in Klancu.

Dedek Mrzab bo tudi letos obiskal kotalkarje SKD Vipava na Peči in sicer v petek, 23. t.m., zvečer. Stari ne pozabite na darila.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Il Petomane». Ugo Tognazzi in Mariangela Melato. VITTORIA 17.00—22.00 «Chorus call. Vita e amori di una porno star». Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 «Nati con la camicia». Bud Spencer in Terence Hill.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Il diavolo e l'acqua santa». EXCELSIOR 18.00—22.00 «Miriam si sveglia a mezzanotte». COMUNALE 18.00—22.00 «La casa del tappeto giallo».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Sporočilo iz vesolja». Japonski film. SVOBODA 18.00 «Svinčni čas». Nemška drama; ob 20.30 «Rojevanje». Danski film. DESKLE 19.30 «Trajno zapeljevanje». Ameriški film.

POGREBI

9.30 Teresa Torre iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 10.30 Maria Cherpovaz vd. Tunis iz Trsta na glavno pokopališče; ob 11. uri Lidija Kol iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; ob 11.30 Marija Podobnik na glavnem pokopališču.

Ob izjemno sušnem letu

Gladina Soče najnižja v zadnjih štiridesetih letih

Gladina reke Soče se je zaradi dolgotrajne suše zelo znižala. Tako nizke Soče ne pomnijo že štirideset let. Pretok vode na reki Soči se je zaradi tega zmanjšal od povprečnih 67 kubičnih metrov na sekundo, na komaj 18 kubičnih metrov. Hidroelektrarni Plave in Doblar pa sta morali proizvodnjo elektrike zmanjšati od

predvidenih 870 tisoč kilovatnih ur dnevno na 247 tisoč kilovatnih ur.

V dispečerski službi Soških elektrarn v Novi Gorici opozarjajo, da bo v primeru nadaljevanja sušnega obdobja gladina Soče že čez nekaj dni zdrknila na tako imenovani biološki minimum. V tem primeru bi morali obe elektrarni proizvodnjo elektrike znižati še za eno tretjino.

Na območju Nove Gorice in drugod na Primorskem je sicer preskrba z elektriko nemotena. Varčevalni ukrepi ostajajo v veljavi, vendar prekinitve toka niso potrebne. Skupna poraba elektrike na Primorskem znaša okrog 2 milijona 800 tisoč kilovatnih ur dnevno in glede na že omenjeno majhno proizvodnjo obeh elektrarn na reki Soči je očitno, da večino potrebne elektrike dobivajo iz ostalih virov Elektro gospodarstva Slovenije.

Izleti

SPD Gorica vabi člane in prijatelje na spominski pohod na Javornik nad Črnim vrhom, v nedeljo, 18. t.m. Priporoča se primerna zimska oprema. Prevoz z lastnimi sredstvi. Spominska svečanost pri Pirnatovi koči ob 11. uri.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al giardino, Verdijev korzo 57, tel. 84879.

Iz delovanja Društva upokojencev

Družabnost na Štefanovo in pobratenje s Solkanci

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem je začelo s pripravami na tradicionalno družabno srečanje ob koncu leta. Družabnost bo v ponedeljek, 26. t.m. ob 16. uri v Mali dvorani Kulturnega doma. Za to priložnost pripravljajo zanimiv in prijeten program, so nam zaupali te dni člani odbora, vendar nam niso hoteli kaj več povedati. Najbrž računajo na kakšno posebno presenečenje. Kljub neznaniki in ugibanju pa lahko že zdaj z gotovostjo trdimo, da bo organizacija, tako kakor na vseh prireditvah doslej, zelo dobra in da prijetnega razpoloženja zares ne bo manjkalo. Naj ob tem omenimo, da so pri društvu upokojencev prav pred kratkim, točneje prejšnjo soboto, uspešno izpeljali pobratenje z društvom upokojencev iz Solkana, z društvom, s katerim že lep čas sodelujejo.

Slovesnost je bila v soboto popoldne v osnovni šoli v Solkanu. Na njej pa so sodelovali tudi učenci, ki so pomagali pri oblikovanju kulturnega programa. Doživeto so posredovali prizor iz narodnoosvobodilne vojne. Sicer pa so za kulturni program poskrbeli tudi upokojenci sami. Svoj krstni nastop (pred širšo publiko) je imel mešani pevski zbor društva slovenskih upokojencev na Goriškem, ki ga vodi Pavlina Komelova, svoj delež pa so prispevali tudi člani pevskega zbora Siča iz Solkana. Na družabnosti,

ki jo pripravljajo za Štefanovo, se bodo pomenili tudi o programu dela za prihodnjih nekaj mesecev.

Drevi občinski svet v Števerjanu

Drevi ob 20. uri se bo sestal občinski svet v Števerjanu. Na dnevnem redu poleg drugih vprašanj, vsaj dvoje zelo pomembnih. Občinski svet naj bi razpravjal in odločil o ustanovitvi službe za pobirarje, odvoz in uničevanje smeti, ter izobilkoval stališče o deželnem zakonu o agriturizmu. Števerjanska občina je ena redkih občin na Goriškem, kjer še ni urejena služba pobiranja in odvažanja smeti.

Gorelo je dostavno vozilo

Prejšnji večer so goriški gasilci okrog 23. ure posegli v Ulici Lampieri, kamor so jih poklicali zaradi požara manjšega dostavnega vozila. Vozilo, z evidenčno tablico GO 130492, je last Róméa di Maia. Ogenj so kmalu pogasili, točno višino škode pa morajo še oceniti. Neznani so tudi vzroki požara, tako da ne izključujejo možnosti namernega požiga.

Leto dni zapora za vandalsko razbijanje nagrobnikov

Massimo Ceppi bo moral plačati tudi odškodnino tržiški občini

Na eno leto zapora in plačilo odškodnine tržiški občini (zaporna kazen je pogojna in brez vpisa v kazenski list) je bil včeraj obsojen na tržiški preturi 18-letni Massimo Ceppi z Opčin, zaradi namernega razbijanja nagrobnikov na starem pokopališču v Tržiču in zaradi skrunitve grobov. Mladoletnemu pajdašu, ki je menda prav tako doma na Opčinah, in ki je sodeloval pri vandalskem divjanju, bodo sodili pred sodiščem za mladoletnike v Trstu.

Tržiški okrajni sodnik je pri odmeri kazni najbrž upošteval dejstvo, da je obtoženec, ki je bil že nekaj dni v priporu, dejanje obžaloval. Tistega dne (12. novembra letos) je bil precej pijan in se ni prav zavedal gnusnega dejanja, čeprav se je menda pred tem hvalil v neki gostilni v Tržiču in so ga menda prav na podlagi tega tudi izsledili.

Tako ali drugače, tokrat se je pocieni izmazal, saj bi ga lahko obsodili na strožjo in daljšo zaporno kazen. Seveda obstaja odprto vprašanje določitve višine in izplačila odškod-

nine tržiški občini, ki se je prijavila kot zasebna stranka.

JUTRI IN V NEDELJO

Tečaj glasbene vzgoje

Na sedežu zbora Seghizzi, Travnik 44, bosta jutri in v nedeljo zadnji dve predavanji v okviru dopolnilnega tečaja glasbene vzgoje. Predaval bo prof. Mauro Storti, glasbeni pedagog iz Milana in sicer o uporabi kitare pri pouku glasbe in petja v otroških vrtcih, osnovnih in srednjih šolah.

Sobotno predavanje se bo pričelo ob 16. uri, nedeljsko pa ob 9.30. Predavanjem lahko prisostvuje vsakdo, posebej pa se priporoča obisk učiteljem in vzgojiteljem. Tečaj osnovne glasbene vzgoje se bo nadaljeval spomladi.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Nicolò, Ul. 1. maggio, tel. 73328.

ZAMEJSKI MLADINCI NA SREČANJU Z ZSMJ

Razgovor so imeli ob obisku zveznih predstavnikov v Novi Gorici

V torek je bila na obisku v Novi Gorici delegacija Zvezne konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije, ki sta jo vodila predsednik Dragan Iljić in sekretar Robert Černe. Zvezni mladinski predstavniki iz Beograda so se najprej sestali z različnimi drugimi družbeno-političnimi organizacijami iz Nove Gorice. V popoldanskih urah so se srečali s predstavniki mladinskega odbora SKGZ in mladinske sekcije SSK. Odsotni zaradi drugih predhodno sprejetih obveznosti so bili predstavniki Zveze komunistične mladine Italije.

Na skupnem sestanku so predstavniki jugoslovanske mladine in dveh zamejskih mladinskih komponent posvetili posebno pozornost medsebojnemu sodelovanju na vseh ravneh. Izrazili so med drugim željo, da bi se mladi iz zamejskega povezali, poleg s slovensko mladino, tudi z ostalimi jugoslovanskimi republikami ter s tem prispevali k boljšemu informiranju mladih v Jugoslaviji o problematiki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Mladi manjšinski predstavniki so delegaciji ZSMJ podrobneje orisali trenutni položaj Slovencev v Italiji, s posebnim poudarkom na enotni zahtevi vseh manjšinskih komponent o globalni zakonski zaščiti. V nadaljnjem razgovoru so se dotaknili še vprašanj v zvezi z ekonomskimi ukrepi v Jugoslaviji, s posebnim poudarkom na polog, ter obmejnega mladinskega sodelovanja.

Po srečanju so si člani zvezne mladinske delegacije, na željo samega predsednika, ogledali še Kulturni dom v Gorici.

● Iz krajevne zdravstvene enote so nam sporočili, da zdravniki Carlo Colauti, Cristiano Pausi in Paola Bon od 12. decembra spet pogodbeno sodelujejo z javno zdravstveno službo. Pogodbeno razmerje je posebna komisija KZE začasno preklcala, ko je bil proti omenjenim trem zdravnikom uveden pripor in sodni postopek.

Zanimiva pobuda v Grmeku

Da bi jim ne bilo treba v svet so ustanovile zadrugo «Zelkob»

«Ostanem za živet tu telj stari vasi, / u teli stari hiši, med telin starin juden. / Ostanen za hodit gor po teli stari kamanovi stazi, / ostanen za piet pjesmi, ki so piel zvičer / tu senikah puobi od puno puno liet od tega.»

Tako se začne pesmica, ki jo je mlada Benečanka Andreina Trušnjak napisala za natečaj Moja vas, ko ji je bilo komaj 16 let. Po šestih letih je Andreini, ki še vedno piše pesmi, toda manj naivne in bolj znamenovane od življenjskih izkušenj, le uspelo željo ali, skoraj bi rekli, obljubo uresničiti. Še vedno namreč živi z družino v Garmaku, v mali vasi na hribovitem delu garmiške občine, v sosednji vasi, v Platzu, pa dela.

Nekaj let je bila zaposlena kot številni drugi Benečani v tovarnah v okolici Čedadina in Manzana, kamor se je vsak dan vozila z avtobusom. Toda prišli so časi krize in zanjo, kot da mnogo drugih, je nastalo vprašanje zaposlitve, saj se je znašla brez delovnega mesta. Po pravih zavodov za zaposlovanje namreč mora jo tovarne in podjetja najprej zaposliti delovno silo iz občine, kjer polje djetje obratuje. Dovolj jasno sliko o tem, kaj pomenijo za Benečijo taka določila dajejo vsak dan bolj prazni avtobusi, ki iz vseh krajev Nadiških dolin vozijo do Manzana in okolice. Še enkrat torej plačujejo visok davek zaradi krize prav tisti sloji in tisti ljudje, ki so že kaznovani zaradi tega, ker živijo na industrijsko nerazvitem območju.

Andreina Trušnjak je, kot številni drugi Benečani, tako začela hoditi od tovarne do tovarne, od urada do urada v upanju, da bi našla kakršnokoli službo, vendar po možnosti tako, da je ne bi prisilila daleč od doma. Ni bilo lahko, saj je ostala na seznamu brezposelnih poldrugo leto. Nato se ji je odprla nova in zanimiva možnost zaposlitve v domačem kraju.

Prejšnji teden je namreč skupaj s prijateljico Luciano Predan in skupino 15 deklet ustanovila obrtniško zadrugo Zelkob, ki ima svoj sedež v bivših prostorih tovarne Beneco v Platzu in ki proizvaja umetniške tepihe in preproge.

«Zvedeli sva s prijateljico in sovaščanko Luciano Predan, da v Saurisu, v Karniji, deluje že nekaj let zadruga žensk, ki tkejo umetniške tapete, je začela pripovedovati. Tako sva se prijavili najprej na tritedenski in nato na dvotedenski tečaj tkanja. Bili sva navdušeni, saj gre za delo, ki dopušča možnost, da sprosti tudi lastno ustvarjalnost, predvsem pa sva videli v tej pobudi možnost delati doma. In začeli sta tkati prav doma, v dnevi sobi v Cekovi hiši, kakor ji pravijo domačini. Stavte, surovine (naravno volno in bombaž) ter vzorce posameznih tapet jima je preskrbel podjetnik Tosco, lastnik podjetja Itas, za katerega dela več zadrug v vsej Italiji. Vključno ona iz Saurisa.

«Po nekaj tednih dela v Benečiji sva začeli razmišljati, kako razširiti pobudo ter si prizadevati, da bi tudi

v grmški občini ustanovili podobno zadrugo. Me dve sva bili brez službe skoraj dve leti in veva, kaj to pomeni; po drugi strani pa je bilo toliko najin prijateljic in znank brez dela, da sva čutili skoraj dolžnost, da jim ponudiva to možnost.»

«V nekaj tednih je prišlo k nama 15 deklet, ki so bile pripravljene takoj začeti delati,» pravi Luciana Predan. Tri so šle na tečaj tkanja v Sauris, ostale pa je učila strokovnjakinja iz Saurisa, ki je nekajkrat na teden prihajala v Benečijo.»

Zanimanje za to pobudo je bilo tako veliko, da smo morali odkloniti marsikatero prošnjo in se omejiti na sedanje število 17 deklet iz vseh Nadiških dolin. Prihajajo namreč iz Dreke, Grmek, Špetra Slovenov, Srednjega in Sv. Lenarta.»

Vsa dekleta, ki delajo v zadrugi in smo jih spraševali za njihovo mnenje o tej pobudi, so bile navdušene, še zlasti pa sta zadovoljni Andreina in Luciana, ki sta le z lastno iznajdljivostjo in voljo rešili problem delovnega mesta zase in za relativno veliko število deklet. Edina pripomba, ki smo jo slišali, je bila le na račun grmške občine, ki jim ni, po njihovem mnenju, bila ob strani in nudila tiste podpore, tudi finančne, tako da na primer ne bi plačevale najemnine, ki so jo pričakovale.

Ob koncu pa še vprašanje o nazivu zadruge: ime Zelkob izhaja iz združitve domačega hišnega imena Andreine in Luciane in sicer Cekovi in Obličanovi, sta razložili. (jn)

Gostinska šola v Špetru?

Pobudo je dala občinska uprava

Vprašanje polnega izkoriščanja šolskih struktur je bilo predmet razprave na zadnji seji občinskega sveta v Špetru Slovenov, kjer so poudarili nujnost revitalizacije centra kot študijskega središča Nadiških dolin.

V tem pogledu, so namreč ugotovili na seji, ima Špeter Slovenov že večletno tradicijo, kajti prav tu so takoj po plebiscitu in priključitvi Italiji ustanovili učiteljska, torej tisto ustanovo, ki je imela nalogo in jo je tudi dobro opravljala, da raznaroduje in poitalijanči slovensko prebivalstvo.

Tu so po potresu zgradili s pomočjo ZDA nov, sodoben in bogato opremljen dijaški dom. Toda v Špetru Slovenov je šolskih poslopij in zavodov več, preveč za sedanje potrebe, le

deloma jih uporabljajo, predstavljajo pa veliko finančno breme za občino.

Na osnovi teh ugotovitev je špeterska občinska uprava sprejela predlog župana Mariniga in sklenila, da bo vložila pri vseh pristojnih organih prošnjo, naj tu ustanovijo gostinsko šolo. Prošnjo, da bi odprli tako študijsko smer v sklopu poklicnega zavoda Stringher v Vidmu, je namreč ministrstvo za javno šolstvo sprejelo s posebnim odlokom avgusta letos.

Glede na zgodovinsko tradicijo, zmogljivosti šolskih struktur in med njimi predvsem novega dijaškega doma, predstavlja Špeter Slovenov torej svojo kandidaturu za oddelek gostinske šole zavoda Stringher.

Tradicionalno srečanje delavcev Benedila

Delavci, tehniki in vodstvo gradbenega podjetja Benedil so se pred kratkim srečali v kraju Loch v Podbonescu na že tradicionalnem srečanju ob koncu leta.

Poleg upravitelja in predsednika podjetja Dina Del Medica in Alda Gusa so se srečanja udeležili še deželni odbornik za popotresno obnovo Romano Specogna, župana iz Podbonesca in Špetra Slovenov Manzini in Marinig, predsednik Gorske skupnosti Nadiških dolin Chiuch in pokrajinski svetovalec Petricig.

Vsi so izrazili željo, da bi se čimprej premostile sedanje gospodarske težave in kriza gradbenega sektorja, ki je nastala v trenutku, ko je obnova po potresu že skoraj dokončana.

Gradbeno podjetje Benedil, ki zaposluje približno 60 oseb, čeprav ne skriva težav pri ohranjanju delovnega mesta za vse uslužbence, gleda z določenim optimizmom v bližnjo bodočnost. V želji, da bi se to območje gospodarsko razvilo je bil tudi poudarek srečanja, na katerem pa so prišle na dan tudi odgovornosti in naloge deželne uprave za razvoj hribovitih in obmejnih področij dežele.

V nedeljo skupščina kmetijske zadruge iz Nadiških dolin

V Nadiških dolinah deluje že tri leta kmetijska zadruga (Cooperativa Produttori Ortofrutticoli), ki skrbi za pripravo in upravljanje razstave-prodaje kostanja in drugih sadežev meseca oktobra v Špetru Slovenov.

Zadruga, ki je vredna res velike pozornosti, saj kljub skromnemu začetku in celi vrsti ovir združuje preko 140 članov, bo v nedeljo, 18. decembra, ob 9. uri imela skupščino v občinski dvorani v Špetru Slovenov. Na dnevnem redu je obračun letošnje razstave-prodaje kostanja s finančnega in vsebinskega vidika in razprava o perspektivah pobude. Vse kaže, da bo govor tudi o obnovi vodstva in o odnosih z Gorsko skupnostjo, ki je ime-la odločilno vlogo pri ustanovitvi zadruge in s katero so v zadnjih časih odnosi postali dokaj napeti.

V nedeljo, 18. t. m.

Božični koncert v Petjagu

V nedeljo, 18. decembra, ob 15. uri bo v prostorih Glasbene šole v Petjagu božični koncert. Nastopili bodo posamezni gojenci in mali orkester Glasbene šole.

Božično praznovanje bodo imeli tudi malčki iz vrtca, osnovnošolci in dijaki iz grmške občine, ki priprav-

ljajo za v nedeljo, 18. decembra, ob 14.30 v telovadnici na Lesah poseben program. Pobuda je toliko bolj zanimiva, ker gre za prve poskuse sodelovanja med tako javno ustanovo kot je šola, ki po navadi ni preveč odprta do okolja in domačim kulturnim društvom Rečan. Prisoten bo tudi pevski zbor Rečan.

Občina Podbonesec noče «gostiti» ljudi v prisilnem bivališču

Zakon po katerem morajo občine, ki štejejo manj kot 5 tisoč prebivalcev in imajo postajo orožnikov, sprejeti na prisilno bivališče domnevne kamoriste in mafijce, je bil predmet živahnih in ne zmeraj strpnih kritik na izredni seji občinskega sveta v Podbonescu, ki so jo sklicali v prejšnjo nedeljo, ko je na občino prispe- lo obvestilo, da bo v kratkem morala sprejeti na dvoletno prisilno bivališče mafijca, ki je doslej bil v kazenski umobolnici.

Ne moremo sprejeti takega «gosta» je med drugim dejal na seji župan Antonio Manzini, ker je naša občina socialno in gospodarsko obrobna, ni še dokončana popotresna obnova, brezposelnost med prebivalstvom narašča, industrijska nerazvitost pa ne omogoča niti povratka naših izseljencev. Taka odločitev sodišča iz Cantanzara seveda pa buri duhove in vzbuja med prebivalstvom veliko nezadovoljstvo. Stanovanja, prehrane in

delovnega mesta zanj nimamo. Vsa ta vprašanja so v ospredju dnevnega reda, ki ga je občinski svet soglasno sprejel. Če pa se ne bo vprašanje rešilo v najkrajšem času, župan in občinski odbor grozijo, da bodo dali odstavko. Naj omenimo, da sta v zadnjih mesecih prišla v Nadiške doline na prisilno bivališče že dva bivša zaposelnika. Prvi je ostal v Grmeku le nekaj dni, drugi pa je že nekaj časa v Sv. Lenartu, kjer pa, kljub napovedi, občinski svet ni dal ostavke. K ostremu protestu Grmek in Sv. Lenarta ter v zadnjih dneh Podbonesca je pristopila tudi Gorska skupnost Nadiških dolin.

Posvet o kmetijstvu

Kmetijstvo v Nadiških dolinah, to je naslov posveta, ki ga prireja danes ob 20.30 v občinski dvorani v Špetru Slovenov tamkajšnja sekcija PSI. Prisoten bo deželni svetovalec in pred-

sednik deželne komisije za kmetijstvo Ferruccio Saro.

Katoličani in slovensko vprašanje v Benečiji

Kulturno društvo Studenci prireja jutri ob 14.30 v občinski dvorani v Špetru Slovenov, ob 50. obletnici fašistične prepovedi rabe slovenščine, študijski posvet na temo Katoličani in slovensko vprašanje v Videmski pokrajini. Na razpravi, ki je bila predvidena že za 5. novembra, bo prisoten tudi senator Pietro Scoppola.

● V nedeljo, 18. decembra, ob 14.30 bo v Zavrhu v občini Bardo kulturno srečanje. Na temo Tersko narečje in pesnik Pietro Negro bo spregovoril prof. Pavle Merku. Sledil bo pod vodstvom Janka Bana nastop Tržaškega okteta.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

16.

Čez pol ure so bili na mestu. Bečan je stopil na majhno vzpetino in rekel:

«Možje! Sem nismo prišli zato, da bi morili! Tega imamo dovolj za seboj! Zato ukazujem: prve tri salve prek glav! Ko bodo bežali, jim naškropimo svinca pod petel!»

Strinjali so se s poveljem. Premraženi so čakali in že mislili, da alpincev ne bo. Prišel je neki očalec s hčerko, vračajoč se iz doline. Od njega so izvedeli, da speši v to smer skupina vojakov. Ustavljajo se v vsaki gostilni in povprašujejo, kako je v hribih.

«Mar mislijo, da jih bomo pričakali s kruhom in soljo in s cerkvenimi pevci?! Mi že ne!» je dejal Bečan.

Zdaj so laže čakali.

Čez dobro uro so jih zagledali. Alpinci s koničastimi klobuki in peresi, elitna vojska kraljevine Italije! Hodili so v gručah, s puškami, obeseni čez rame, kot brezskrbni nedeljski lovci. Počasi so se približevali zasedi. Zlobudraje so se pogovarjali, se šalili na račun deklet. Zaradi postankov v gostilnah so jim bile noge težke in misel razigrana.

Bečan jih je gledal s sovraštvom in pomilovanjem. «Gonili bi jih do Rima in še dlje! Še sam sveti Peter jih ne bi ustavil,» si je mislil.

Spustili so jih na razdaljo sto korakov. Bečan

je razločil oficirja in obraze vojakov, ki jih je zdelovala strmina. Ko je zaukazal ogenj, je jeknila od hribovja razdrobljena salva in za njo še ena. Tretja se je spremenila v streljanje in posamične poke. Alpincem so švigale krogle nad glavami in tleskale v skale.

Ne da bi jim poveljnik ukazal umik, so pokazali hrbte in brezglavo zbežali navzdol. V gozdu, kjer so bili varni pred streli, so se zbrali v gruče in klicali drug drugega po imenih.

Na grebenu je Osojnik zavpil v italijanščini. «Ustavila vas je srbska vojska! Niti koraka dalje, če vam je kaj za glave!»

Lahi so pristuhnili glasu, a niso odgovorili. Kazno je bilo, da verjamejo. Predvidena meja, ki je ni še nihče postavil in potrdil z obmejnimi kamni in se je vlekla za Snežnikom, res ni bila daleč. Tudi v mnogih drugih vaseh so z orožjem zavrnili italijanske tipalke.

Šlišali so nerazumljivo kričanje, potem pa so se italijanski vojaki oddaljili, ne da bi enkrat samkrat ustrelili na napadalce.

«No, pa smo jih, merde!» je vzkliknil Osojnik. Iz telovnika je potegnil sploščeno steklenico in jo pomolil Bečanu: «Na, Frane, potegni in daj naprej! Morda smo se otresli vsiljivcev.»

Frane je naredil nekaj požirkov in ga hvaležno pogledal, kot takrat v Galiciji, ko ga je snel obesenegega z veje. Kamen se mu je odvalil od srca.

S temi salvami so se zaznamovali za upornike. Nihče se še ni zavedal, da je to žig, ki se ne izbriše. Vedeli pa so, da bi bilo lahko drugače. Če bi slovenski voditelji zbrali nekaj polkov in dobili še nekaj prekaljenih srbskih čet, bi že videli... Tedaj tudi Wilson ne bi risal razmejnih črt po ozemlju, ki ga ni še nikoli videl...

Sproščeno so se krohotali. Všeč jim je bilo, da so videli Italijane bežati. Na prizorišču napada so

pobrali dve puški in nekaj klobukov. Razdelili so si jih; da bi jim žene iz njih naredile copate.

Preden so se razšli, je Bečan spregovoril. «Možje! Ne vemo, kaj smo dosegli. Napravili pa smo usoden korak! Napadli smo vojsko države, ki nas je nasilno zasedla. Če to izvedo, se nam bodo krvavo maščevali! Prisezite, da boste molčali! Naj mislijo, da so jih napadli Srbi!»

Vsi so soglasno prisegli molčečnost.

Pepca je bila ponosna na moža. Vedela je, da je njegov ugled med vaščami močno zrastel. V mraku je bila krčma polna gostov. Toliko jih je bilo, da niso mogli vsi posesti. Snovi za pogovor je bilo dovolj. Prišel je tudi učitelj Šuligoj, naprednjak, zaveden Slovenec, ki je vodil pevski zbor. Njegovi fantje so stopili v krog in zadenela je pesem:

«Slovenec sem, Slovenec čem ostati, rodila mene je slovenska mati...»

Kot bi nekje v dna srca slutili, kako temni oblaki se zgrinjajo nad usodo Slovencev in kakšno nasilje se obeta slovenski besedi, so si sprostiti s pesmijo srce in duha.

POD JARMOM

I.

Minilo je nekaj negotovih let. Čas je tekel prek neba, kot da se ne bi bilo nič zgodilo. Spodaj v dolini pa so nastajale velike spremembe. Vesti o njih so prodirale tudi v oddaljene hribovske vasi.

Gorjanski kmetje so zaman nagnali alpince v dolino. Z meje onkraj Snežnika in Javornikov ni bilo pomoči, v svetu pa ne milosti in ne pravice za Slovence. Primorcem so namenili počasno smrt in potujčenje. Z rapalsko pogodbo je jugoslovanska vlada priznala krivično delitev ter prepustila Primorsko in Istro Italiji.

Včeraj v košarkarskem pokalu prvakov

Bosna ugodno presenetila

Premagala je moštvo Jollycolombanija iz Cantuja

Bosna — Jollycolombani 88:84 (47:49)

BOSNA SARAJEVO: Vučević, 14, Djogić, Benaček 28, Varajić 20, Mutapčić 6, Bilanović 4, Hadžić 16, Mitrović, Lukenda, Primorac.

JOLLYCOLOMBANI CANTU': Innocentin 4, Bargnia 4, Bosa 8, Brewer 19, Riva 2, Marzorati 15, Craft 6, Fumagalli, Sala.

SODNIKA: Grigorjev (SZ) in Labov (Bolgarija), PM: Bosna 16:18, Jollycolombani 14:16. PON: Craft (34), Innocentin (35). GLEDALCEV: 1.500.

SARAJEVO — Sarajevska Bosna je včeraj v drugem kolu finalnega dela pokala prvakov osvojila prvi točki, in to kar na račun evropskih prvakov, košarkarjev iz Cantuja.

Vse je tudi kazalo, da bodo italijanski košarkarji zlahka osvojili to srečanje, saj so skoraj do sredine drugega polčasa vodili tudi z desetimi točkami razlike. Od 13. do 18. minute pa so gostje povsem popustili, kar je spretno izkoristila Bosna, ki je nasprotnike ne samo dohitela, temveč jim je celo zadala usoden udarec ter nato tesno zmagala.

Pri Sarajevčanih so skoraj vsi igrali zelo dobro. Hadžić je dobro vodil igro svojih, obenem pa tudi čuval najboljšega košarkarja Jollycolombanija Marzoratija. Benaček je bil skoraj neustavljiv v napadu in zelo rutiniran, je igral Varajić.

Pri gostih je največ pokazal Marzorati, solidno je v napadu igral tudi Riva.

Barcelona — Bancoroma 81:74 (43:32)

BANCOROMA: Wright 3, Sbarra 5, Tomblato 2, Gilardi 10, Polesello 24, Solfrini 4, Bertolotti 9, Kea 17, Salvaggi, Grimaldi.

BARCELONA — Kljub odlični igri Polesella (24 točk) je sinoči italijanski prvak Bancorome zaslužno izgubil v gosteh proti Barceloni, pri kateri je bil skoraj neustavljiv San Epifanio, ki je dosegel kar 31 točk. Dobro sta igrala tudi Sibilio (21 točk) in center Starks (16).

Pri Bancoromi je po dolgem času zopet zaigral Američan Wright, ki pa seveda ni mogel dati svojega običajnega doprinosa.

● **BJÖRN BORG** je po dveh urah in pol v ekshibicijskem teniškem srečanju premagal Novozelanca Chrisa Lewisa z 1:6, 7:6, 6:2, 6:4.

● **ŠMID ELIMINIRAN**. Na mednarodnem teniškem turnirju v Sydneyju je Šved Nyström premagal Čehoslovaka Šmida s 4:6, 7:5, 6:3.

Tudi Smislovu še pol točke do finala

V 10. partiji šahovskega polfinalnega dvoboja za naslov svetovnega prvaka v Londonu sta včeraj sovjetski veteran Smislov in Madžar Ribli remizirala. Smislov vodi tako po 10 partijah s 6:4 in je praktično že finalist. Sovjetu namreč zadostuje le še remi za uvrstitev v finale.

In še pol točke za finale zadostuje tudi mlademu Sovjetu Kasparovu, ki bo danes igral proti Korčnoju. Tudi v tem dvoboju je stanje 6:4 za mladega Sovjeta, ki si je po slabem začetku opomogel in povsem nadigral «sidenta» Korčnoja, ki je v Londonu krepko razočaral. Razen izrednih presenečenj ali boljše pravih čudežev se bosta v finale uvrstila Smislov in Kasparov. Eden od le-teh pa bo igral proti svetovnemu prvaku Karpovu.

Nogometaši Triestine optimistično razpoloženi

Tržaški drugoligaš bo v nedeljo igral v 15. kolu italijanske nogometne B lige proti Arezzu. S tem srečanjem se bodo tržaški nogometaši tudi letos «poslovlili» od svojih navijačev in že zaradi tega je pričakovati, da bodo dali proti močnemu nedeljskemu tekmeču vse od sebe. Sicer pa je Triestina na predzadnjem mestu prvenstvene razpredelnice in zato nedeljska tekma tudi ne bo zgolj «prestížnega pomena». Nasprotno! Buffonijevi varovanci krvavo potrebujejo točke, da bi poboljšali svoj položaj na lestvici. Proti Arezzu absolutno ne smejo izgubiti, kajti nasprotno bi zašli v težjo krizo. Pri Triestini pa so optimistično razpoloženi in računajo, da bodo proti Arezzu osvojili vsaj točko.

Inter včeraj oprostili, danes pa...

ZÜRICH — Disciplinska komisija evropske nogometne zveze (UEFA) je včeraj izrekla le eno od dveh odločitev glede afer na dveh pokalnih tekmah, v katere je bilo zapleteno milansko društvo Inter.

Glede srečanja Inter - Gröningen, ki je bila v Bariju in v katerem je milansko moštvo zmagalo kar s 5:1 in se tako uvrstilo v nadaljnje kolo, je disciplinska komisija UEFA povsem oprostila milansko društvo.

Glede hudih izgredov med in po tekmi Inter - Austria pa se bo disciplinska komisija izrekla šele danes zjutraj.

V Interjevem taboru pa menijo, da društvo ne bo izključeno za eno ali dve leti iz vseh pokalnih tekmovanj.

temveč da bo verjetno milansko igrišče «diskvalificirano» za več kot (tri do štiri). Kot je znano, so milansko društvo že lani kaznovali s prepovedjo igranja na lastnem igrišču za dve koli zaradi izgredov na tekmi Inter - Real Madrid. V Interjevem taboru pričakujejo tudi zelo visoko globo.

O srečanju Luksemburg - Anglija, na katerem je tudi prišlo do hudih izgredov, bodo razpravljali pozneje.

● **OLIMPIJSKE IGRE**. Princ Alexandre De Merode, predsednik zdravniške komisije mednarodnega olimpijskega odbora, je izjavil, da bo med igrani v Los Angelesu vsaj dva tisoč tekmovalcev moralo skozi antidoping kontrole.

SMUČARSKO SP

Zopet spremembe

VAL GARDENA — Zaradi pomanjkanja snega v Madonni di Campiglio so superveleslalom za SP anticipirali na ponedeljek, 19. t.m., v Val Gardeni. Smučarji pa bodo tekmovali na isti progi kot smukači v nedeljo.

V Madonni di Campiglio pa bo v torek regularno na sporedu moški slalom.

● **NOGOMETAŠA SAMPDORIE** Luca Pellegrini (20 let) in Alessandro Renica (21) sta se laže poškodovala v prometni nesreči pri Covercianu.

● **PORTO** je osvojil portugalski nogometni superpokal, s tem da je v povratni tekmi premagal Benfica z 2:1. Prvo srečanje se je končalo brez zadetkov.

1. — prvi	1 2
drugi	X 1
2. — prvi	2 1
drugi	1 X 2
3. — prvi	X 1
drugi	X 2
4. — prvi	2 1 X
drugi	X 1
5. — prvi	1 X 2
drugi	2 1
6. — prvi	1 X
drugi	2 1 X

Danes igra za vas

Sonja Doljak

Ključ temu da ima Sonja Doljak šele devetnajst let, ima za sabo že bogato športno kariero. Svoj največji uspeh je dosegla leta 1981, ko je osvojila naslov italijanske mladinske prvakinja. V letošnji sezoni se z ekipo Krasa poteguje za visoko uvrstitev v prvotligoškem prvenstvu. Miro Kuzmin je prejšnji teden pravilno zadel dvanaest rezultatov. Iskreno čestitamo!

Avellino - Pisa	1 X
Catania - Ascoli	2
Fiorentina - Roma	X 2
Juventus - Inter	1
Lazio - Udinese	2
Milan - Torino	X 1 2
Sampdoria - Napoli	X
Verona - Genoa	1 X
Perugia - Atalanta	X
Triestina - Arezzo	X 2 1
Varese - Palermo	1
Messina - Salernitana	X 1
Lucchese - Asti	2

V prijateljskem košarkarskem srečanju

Jadranovci ugnali Kraškega zidarja

Jadran — Kraški zidar 100:74 (52:30)

JADRAN: Kojanec, Žerjal 2, Daneu 20, Vassallo, Vremec 8, Gulič 8, Ivo Starc 4, Vitez 26, Ban 26, Rauber 6.

KRAŠKI ZIDAR SEŽANA: Ferfolja, Brezec 27, Supič 17, Žvab 8, Čuk 2, Tavčar 6, Počkaj 14.

V okviru priprav na jutrišnjo zelo pomembno domačo tekmo proti Budriu so jadrancovci igrali prijateljsko srečanje proti sežanskemu Kraškemu zidarju in tudi zanesljivo zmagali.

Glede na to, da so si jadrancovci priigrali zanesljivo prednost že v prvem polčasu, je trener Andrej Žagar dal možnost nastopa vsem razpoložljivim igralcem. Tako so v drugem polčasu v glavnem igrali mladi

košarkarji, ki so se tudi zelo dobro odrezali. Žagar je obenem tudi v tem srečanju poskusil več kombinacij pred jutrišnjo tekmo.

Jadranovci so proti Sežancem pokazali zadovoljivo formo. Zelo točni so bili predvsem pri prostih metih (100-odstotni). Največ košev so dali Ban, Vitez in Daneu, pri gostih pa je bil najuspešnejši Hilarij Brezec.

PRIJATELJSKA TEKMA
Pieris — Kras 2:1 (2:1)
STRELEC za Kras: Lo Faro v 30. minuti.

Krasovni nogometaši so odigrali v Pierisu trening tekmo s tamkajšnjo ekipo, ki nastopa v prvi amaterski ligi in trenutno vodi na prvenstveni lestvici. Čeprav je bilo igrišče nekoliko poledenelo, sta ekipi predvajali dopadljiv nogomet, na trenutke smo bili priča hitrim in dobro izpeljanim akcijam z obeh strani. (Z.S.)

● **ZDRAVSTVENO STANJE** nesrečnega italijanskega boksarja Salvatoreja Serre se slabša. Serra je že od sobote v komi.

Po prvem delu 1. jugoslovanske nogometne lige

Pri Olimpiji ni straha pred izpadom

Komentar
FRANCI BOŽIČ

I.

Samo štiri leta je trajalo mirno obdobje nogometašev Olimpije, ko ni bilo nobenega strahu v zvezi z obstankom v ligi. Zdaj pa je Olimpija v podobnem položaju kot leta 1978, ko je bila tako kot letos po jesenskem delu prav zadnja na lestvici. Ljubljanečani so tedaj zamenjali trenerja, Dušanu Varagiću pa je tedaj uspelo, da se je bil rešil. Bo tako tudi letos?

Letošnji položaj Olimpije pa je vendarle lažji kot leta 1978, tedaj je imela namreč samo 10 točk in je za tri točke zaostajala za najbližjim konkurentom, letos jih ima 13 in le za točko zaostaja za Vardarjem in Slobodo. V taboru Olimpije se seveda zavedajo kočljivega položaja na lestvici, toda na slovo od lige ne pomišljajo. Zdesetkana Olimpija to jesen niti ni igrala tako slabo, kot kaže položaj na lestvici. Odsotnosti Elsnerja, Iskre, Budinčevića in Bošnjaka so se sicer poznale, tudi brez njih so ljubljanski «zeleno-beli» prikazali nekaj zelo dopadljivih iger. Treba pa je vendarle priznati, da so imeli veliko smole ter da so jih zelo oškodovali tudi sodniki. Brez hudih sodniških spodrsiljav, kot je bil na primer ta, da je sodnik na tekmi z Rijeko proti njim dosodil 11-metrovko, čeprav je bil prekršek več kot meter zunaj kazenskega prostora,

bi imela Olimpija vsaj tri točke več. Olimpijin trener Nedeljko Gugolj je večkrat celo pomišljal, da gre za organizirano sodniško zaroto proti Olimpiji.

Toda treba je le priznati, da so bili nekateri ključni Olimpijini igralci, kot so V. Ameršek, Petrovič in Dalanovič to jesen dalj časa v krizi in so le na nekaj tekmah igrali, tako kot zmoroje. To krizo gre pripisati predvsem zmanjšanim motivom teh vrhunskih igralcev, povzročili pa so jih odhodi najboljših. Olimpija je imela enkratno priložnost, da bi pred startom angažirala slovitega Braneta Oblaka, ki se je ponujal tako rekoč sam, toda v bežigranskem taboru so tedaj mnogi še vedno menili, da Olimpija lahko shaja tudi brez Oblaka. Ta je potem zaigral za moštvo avstrijskega drugoligaša Spittala. Oblak pri njem še vedno igra prvo violino, čaka pa ga tudi zanesljiva selitev v 1. ligo.

Pri Olimpiji so se ob koncu jeseni razmere nekoliko spremenile, staro vodstvo se je poslovilo, prišli pa nekateri mladi in v nogometu novi ljudje. Manjka jim sicer veliko vodstvenega znanja, toda ideja, da bi se vrnil Oblak je že tu. Nanj ne računajo toliko kot na igralca, temveč kot na moža, ki bi v vlogi direktorja stadiona prispeval k stabilizaciji razmer.

Zdaj seveda še ni zanesljivo, če bo Oblakov «come back» moč realizirati takoj, toda ideja, ki bi v vsakem pogledu lahko koristila Olimpiji, je tu. Upajmo le, da se ne bo

uresničila stara napoved ljubljanskih navijačev, da bo Oblak prevzel krnilo, oziroma mu ga bodo prepustili, šele tedaj, ko bo klub potonil v drugoligaške vode.

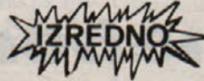
Medtem ko Oblakov prihod še močno visi v zraku, pa se v taboru Olimpije ukvarjajo z bolj praktičnimi zadevami. Predvsem gre za okrepitev pred nadaljevanjem prvenstva, ki se bo začelo ali 19. februarja (če se bo Jugoslavija uvrstila na EP v Franciji) ali pa 4. marca (če se ne bo). Pri Olimpiji ne skrivajo ambicij, da bi še najraje od Crvene zvezde dobili nazaj Marka Elsnerja, ki je bil še spomladu duša ljubljanskega moštva. Ideja je še zlasti aktualna, ker se Elsner v Beogradu ni najbolje znašel in tudi pri Zvezdi niso povsem zadovoljni z njim. Upanja, da se bo prebudil sicer še niso izgubili, toda na Olimpijine prošnje vendarle niso ostali gluhi. Toda Crvena zvezda se tega neposredno nadarjenega igralca gotovo ne bo kar tako odpovedala. Toda v Ljubljani imajo menda že pripravljeno zamenjavo: Petrovič k Crveni zvezdi in Elsner k Olimpiji. Petrovič je bil nekoč sicer prav Zvezdin igralec, toda uveljavil se je šele pri Olimpiji in postal celo reprezentant (svojo edino tekmo je odigral v kvalifikacijah za SP v Španiji z Italijo v Turinu). Ideja o tej zamenjavi je še toliko bolj aktualna, ker se za Petroviča poteguje tudi Zvezdin konkurent Hajduk.

(Nadaljevanje sledi)

NOVO LETO 83/84

GRADEC in GRADOVI 30.12.83 - 1.1.84	Lit. 210.000.--
BELJAK in KANZEL 30.12.83 - 2.1.84	Lit. 298.000.--
BUDIMPEŠTA 30.12.83 - 2.1.84	Lit. 349.000.--
MÜNCHEN 30.12.83 - 2.1.84	Lit. 375.000.--
RIM 29.12.83 - 2.1.84	Lit. 439.000.--
DUNAJ 29.12.83 - 2.1.84	Lit. 470.000.--
	+ vpisnina

poleg tega še

LONDON 29. 12. 83 - 2. 1. 84

Z LETALOM IZ BENETK
SAMO LIT. 450.000 + VPISNINA

ZA AVTOMOBILISTE

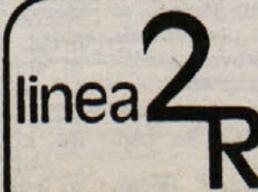
BELJAK: Božič 24.-26. 12. 83	Lit. 117.000.--
Novo leto 30. 12. 83 - 1. 1. 84	Lit. 148.000.--
LIPICA: Božič 24.-26. 12. 83	Lit. 54.000.--
Novo leto 31. 12. 83 - 1. 1. 84	Lit. 104.000.--
	+ vpisnina

Podrobnejše informacije dobite v naših programih, ki jih lahko dvignete pri:

UFFICIO CENTRALE VIAGGI - Corr. CIT
Trg Unità d'Italia 6 - TRST
Tel.: 62621 - Telex: 460289

Pomni, s plačevanjem «PRESTITEMPO» potuješ danes... plačaš jutri.

PROIZVODI
ZA LASE
IN ESTETIKO

UL. TOTI 12 - TRST
TEL.: 766924

Pred jutrišnjo tekmo v ženski B ligi OMA-Meblo

Optimizem v taboru naših odbojkaric

Prejtno soboto si je srečanje med našo združeno ekipo in Moglianom ogledalo precejšnje število ljudi. Ob koncu te za naše barve ne preveč uspešne odbojarske predstave, smo se približali nekaterim gledalcem in skušali poizvedeti za njihovo mnenje o tekmi. To pa nikakor ni bilo lahko, saj razočarani navijači niso hoteli dati izjav. No, nekateri pogumnejši pa so vendarle odgovorili na par vprašanj.

«Kaj meniš o Meblu?»
Ivo Sosič, odbornik Sloge in odbojkarjski sodnik: «Najprej moram reči, da prvega seta nisem videl, mislim pa, da so se igralke nekako bale zmagati. Bile so zelo negotove in živčne, slabo so sprejemale servis in kot posledica je bil tudi napad neučinkovit.»

«Katero so slabosti te ekipe?»
Sonja Pernarčič, bivša igralka Bora in Sokola: «Naše igralke so posamezno zelo dobre, vendar ni tiste prave homogenosti. Blok je bil zelo pomanjkljiv in zato ne razumem, za-

kaj je Kusova sedela na klopi. Vsekakor je ekipa psihološko na tleh.»
«Misliš, da je trener dobro vodil ekipo?»

Robi Franko, bivši odbojkar in trener Sokola: «Tega ne komentiram, saj sva z Jurmanom prijatelja. Verjetno s klopi ni ukrepal povsem pravilno, da ni poslal prej v igro Kusovo. Maverjeva na mreži ni bila dovolj izkoriščena tudi, ker nimamo podajačic na višini. Pesaresijeva je bila izredno živčna in jo popolnoma odpovedala.»

«Kaj se da po tvojem ukreniti, da se današnja slika ne bi več ponovila?»
smo vprašali Škrkovo in Glavinovo.

Mariza Škrk, dolgoletna igralka Sokola: «Igralke se ne bi smele na igrišču kregati med sabo. Ojačiti bi morali blok, saj so nasprotniki ugotovili, da je Meblo močan in napadu, slab pa v obrambi in bloku. Igrati bi morala Kusova, verjetno bi šlo.» Anamarija Glavina, odbojkarica Bora, ki ne igra zaradi poškodbe: «Menjati je treba postavbo in zaupati tudi igral-

kam s klopi. Sprejem je slab, bloka pa praktično ni. Ekipa je na igrišču slabo postavljena in je vse preveč živčnosti.»

Vendar je tekma z Moglianom že preteklost. Pred vrati je izredno vznemirjen srečanje z OMA in zato smo skušali izmeriti pulz ekipi in postavili nekaj vprašanj igralkama Mebla Zergolovi in Lii Legiši.

«Kako pričakuje ekipa sobotni derbi z OMA?»

Zergol: «Osebnost se nekoliko bojim, čeprav se zavedam, da smo močnejši od njih. Sicer pa sem tudi za tekmo v Coneglianu mislila, da ne moremo izgubiti. Dejstvo je, da se mi bojimo te tekme, medtem ko bi se morala OMA bati nas, saj imamo na lestvici šest točk več.»

«Na tekmi z Moglianom ste bile zelo živčne. Tega si z OMA ne smete dovoliti...»

Legiša: «Vzdušje v ekipi je mirnejše, ker smo imele krajši razgovor med tednom in se zavedamo, da je na naših ramenih precejšnje breme in

nikakor si ne moremo dovoliti novega razočaranja. Poglavitno je, da bi bila igra bolj homogena, ne smemo pa igrati vsaka zase, kot se je to večkrat dogajalo.»

«S katerim orožjem lahko spravite na kolena ekipo OMA?»

Legiša: «Na podlagi prve tekme z njimi je težko soditi, saj tedaj prave igre sploh ni bilo. Mislim pa, da ima OMA predvsem dobro obrambo, zato verjetno lahko zmagamo že z uspešnimi napadi, obenem pa moramo paziti, da bomo uspešno lovile njihove plasirane žoge.»

«Precej je bilo tudi kritik na račun slabega bloka. Bo v soboto kaj drugače glede tega?»

Zergol: «Mislim, da bo tekma začela ista postava, upam pa, da bodo tudi menjave dobile priložnost, da se izkažejo.»

Legiša: «V tekmi z ekipo OMA blok ne bo odločilen, ker so njihove tolkačice slabe in torej tudi postava, ki je igrala na dosedanjih tekmah lahko brez večjih težav zmagaja.» (Mig)

Naš prapor v Novi Gorici

HGP Sabotin — Naš prapor 3:0 (7, 14, 8)

NAŠ PRAPOR: Sošol, Legiša, Mikluš, Devetak, Pahor, Vižintin, Gravner.

HGP SABOTIN: Longo, Maver, Močnik, Markučič, Čirkovič, Pestern, Jurca.

Ekipa Našega praporja je v sredo zvečer gostovala v Novi Gorici pri odbojkarjih ŠD Sabotin. To je bilo pravzaprav povratno srečanje med tema dvema obmejnima društvoma. Tudi tokrat so zmagali Novogoričani z izidom 3:0, čeprav moramo priznati, da je bila igra precej zanimiva in izenačena.

V nedeljo v Gorici tekmovanje v plavanju

Društvo Gorizia nuoto, ob sodelovanju krajevne konzulte za Rojce, bo v nedeljo, 18. t.m., pripravilo v mestnem bazenu božično pavalno tekmovanje, katerega se lahko udeležijo vsi mladinci, od 6. do 14. leta starosti. Tekmovali bodo na 25-metrski oziroma 50-metrski progi.

Pred 11. kolom košarkarskega promocijskega prvenstva

POLET PRED NAJTEŽJO NALOGO

Po desetem kolu je postalo stanje v promocijskem prvenstvu nekoliko bolj pregledno. Don Bosco je sam na vrhu lestvice (s tekmo manj), drugo mesto pa si delita Barcolana in Alabarda. Glede Barcolane bi pristavili, da mora še nadoknaditi dve tekmi, da bo odigrala samo eno in verjetno pa bo odigrala samo eno in izgubila srečanje proti Stelli Azzurri zaradi nastalih izredov na igrišču. Bor Radenska je v preteklem kolu nepričakovano izgubil doma s Stello Azzurro, Polet in Kontovel pa sta slavila in deloma popravila položaj na razpredelnici. Nasplošno presenečata visoki uvrstitvi Libertasa in Radiografa, ki sta res poprečni moštvi.

Beseda o prvenstvu je tokrat ste-

kla z Andrejem Sedmakom, bivšim kotalkarjem, ki se sedaj ukvarja s surfanjem, turnim smučanjem in košarko. Globalno gledano je bil Sedmak v dosedanjih nastopih eden najboljših poletovcev.

Po petih kolih je Polet končno ponovno zmagal. Kakšno je trenutno razpoloženje v moštvu?

«Mislim, da je zmagala pozitivno učinkovala v trenutku, ko smo bili zaradi poraza s Scoglietom zelo potrti.»

Kako si razlagaš dejstvo, da so doslej nekatera poprečna moštva (na primer Libertas in Radiograf) tako visoko uvrstitev?

«Verjetno je to vezano na izenače-

nost in na ravnovesje sil v letošnjem prvenstvu. Mislim, da bo potrebno počakati vsaj do konca prvega dela prvenstva za boljšo oceno moštev.»

Po tvojem mnenju tvegata Polet in Kontovel izpad iz lige?

«Menim, da je glede tega v večji nevarnosti Kontovel.»

Ob koncu pa še napoved enajstega kola...

«Po mojem mnenju bo Radenska s Scoglietom zmagala, čeprav igra v gosteh. Stella Azzurra bi morala slaviti proti Kontovelu, za nas pa lahko rečem, da nam proti Barcolani solidni igri zmagaja ne bi smela uiti.»

(Cancia)

NAŠE ŠESTERKE V MLADINSKIH LIGAH

Na Tržaškem le še finala

DEČKI

V nadaljevanju prvenstva ni prišlo do večjih presenečenj. Favorit za končno zmago Inter 1904 je še naprej nepremagan in bo po vsej verjetnosti tak tudi ostal, čeprav mora odigrati še štiri redne in eno zaostalo srečanje. Na drugem mestu sta trenutno Volley 80 Duke in Nuova Pallavolo, ki imata 4 točke manj. Na 4. mestu je Prevenire, ki ga je Bor premagal, a zaradi nesrečno izgubljene tekme z Nuova Pallavolo so borovcem odvzeli dve točki.

IZIDI 9. IN 10. KOLA

Volley 80 Duke - Nuova Pallavolo Trst 3:2, Bor - Rozzol 3:0, VIS - Prevenire 0:3, Inter 1904 - VIS 3:0, Prevenire - Bor 0:3.

LESTVICA

Inter 1904 14, Volley 80 Duke in Nuova Pallavolo Trst 10, Prevenire 8, Bor 6, VIS 4, Rozzol 0.

DEKLICE

Prva finalna tekma med zmagovalcema A in B skupine v Dolini se je končala po pričakovanih z zmago Friulexporta, ki je premagal Breg s 3:0. Srečanje ni bilo najbolj zanimivo, ker domačinke so zaigrale občutno slabše, kot so sposobne. Povratno srečanje pa bo v četrtek, 22. t.m., v športnem centru Bora in naša združena šesterka je nesporen favorit za osvojitve pokrajinskega naslova.

Ne glede na končni razplet je velik uspeh že v tem, da sta se v finalu tega tekmovanja spoprijeli dve slovenski šesterki.

MLADINKE

V prvem finalnem srečanju za pokrajinski naslov je OMA Olympic premagala Inter 1904 s 3:0 (15:10, 15:0, 15:12).

Kot zgleđa bo moral Inter 1904 v tej konkurenci prepustiti pokrajinski naslov mestnemu tekmeču, ki ima zelo dober podmladek. Povratna tekma pa bo 19. t.m. in je res nemogoče, da bi Interju 1904 uspelo zmagati s 3:0 in ne prepustiti nasprotnicam več kot 22 točk. (G. F.)

NA GORIŠKEM

MLADINCI

Val - Libertas GO 3:1 (12:15, 15:11, 16:14, 15:0)

VAL: Vogrič, Bensa, Mučič, Brajnik, Cej, Bastiani, Zavadlav, Krpan, Grinover, Lutman.

Po tej pomembni zmagi so štandrežci spet tik pod vrhom. Njihova usoda pa bo znana po naslednjih dveh tekmah s Turriacom in Torriano.

Olympia - Torriana 1:3 (15:6, 13:15, 9:15, 9:15)

OLYMPIA: Terpin, Kosič, Batistič, Podveršič, R. in I. Cotič, Maraž, Spacapan.

Torriana je tokrat presenetila mladince Olympie, ki so kratkoma odpovedali.

V osmem kolu smo bili priča nepričakovanemu spodrsrlaju vodeče Olympie, kar ponovno dokazuje izenačenost ekip v tej ligi. Štandreški Val pa je prepričljivo osvojil novi točki in

se tako vključil v boj za vrh lestvice.

IZIDI

Olympia - Torriana 1:3, Val - Libertas GO 3:1, Turriaco - Volley Club Krmin 3:0, Torriana - Volley club Krmin 3:0.

LESTVICA

Olympia, Torriana in Turriaco 12, Val 10, Libertas GO 4, Volley club Krmin 0.

PRIHODNJE KOLO

Olympia - Volley club Krmin (21. 12. ob 19.30); Val - Torriana (23. 12. ob 19. uri).

MLADINKE

Volley club Tržič - Olympia 3:0 (15:8, 15:0, 15:11)

OLYMPIA: Doktorič, Kovic, Mazgon, Šuligoj, Klanjšček, Komjanc, Antoni, Olivo.

Proti vodilnemu na lestvici so Goricanke doživele neizbežen poraz.

IZIDI

Italcantieri - Volley club 3:0, Mariano - Torriana 0:3, Volley club - Olympia 3:0.

LESTVICA

Volley club Tržič 15, Italcantieri Tržič 12, Intrepida Mariano 10, Torriana 8, Libertas GO 6, Olympia 0.

DEČKI

Olympia - Torriana 3:1 (7:15, 15:7, 15:9, 15:6)

OLYMPIA: Cotič, Spacapan, Podveršič, Devetak, Marassi, Bello, Markošič, Bertolini, Humar.

Dečki Olympie so odpravili ekipo iz Gradišča brez večjih težav, saj se je Torriana zaman upirala proti močnejšemu in predvsem bolj tehnično pripravljenemu nasprotniku. (I. C.)

IZIDI

Torriana - Italcantieri 0:3, Lucinico - Olympia 1:3, Libertas GO - Torriana 3:0.

LESTVICA

Torriana, Olympia in Libertas GO 2, Val, Naš prapor in Lucinico 0.

PRIHODNJE KOLO

Lucinico - Val (18. 12. ob 10.30 v Ločniku), Naš prapor - Olympia (22. 12. ob 18. uri v Gorici).

DEKLICE

Pieris - Sovodnje 1:3 (13:15, 16:14, 6:15, 3:15)

SOVODNJE: Vinsintin, Lovisutti, L. in C. Cotič, Juren, Gergolet, A. in R. Devetak, Batistič.

Varovanke trenerja Tomsica so izbojevale drugo zmago. V Pierisu so dokazale, da napredujejo, čeprav so na skupni lestvici šele pete.

V predzadnjem kolu prvega dela je ekipa Sovodenj slavila svojo drugo prvenstveno zmago.

IZIDI

Italcantieri - Pieris 3:0, Grado - Libertas Krmin 0:3, Corridoni - Libertas GO 3:2, Pieris - Sovodnje 1:3, Libertas Krmin - Corridoni 3:1.

LESTVICA

Libertas Krmin, Corridoni 10, Volley club Tržič 8, Italcantieri Tržič 6, Sovodnje in Libertas GO 4, Pieris 2, Grado 0.

PRIHODNJE KOLO

Sovodnje - Volley club Tržič (19. 12. ob 20. 15. v Gorici).

Na prvem letošnjem tekmovanju v krosu

Štiri zmage lonjerske Adrie

Prejtni teden se je v Bazovici odvijala vrsta krosov, ki jih že sedmo leto zaporedoma organizira tržaški klub «Gentlemen» in ki so veljali za podelitev trofeje «Brenno Ponton». Prvi kros na razdalji 4.500 m je potekal od bazovskega nogometnega igrišča do Jezera, po cesti proti Motelu Val Rosandra ter skozi gozd spet do nogometnega igrišča. Drugi kros je v razdalji 6.500 m potekal od bazovskega jezera v borovec pri meji in nazaj spet do jezera, tretji in zadnji pa je meril 5.800 m in se je odvijal od bazovskega pokopališča do Gropade, Padrič in nazaj v Bazovico. Rezultati vseh treh tekem so veljali za sestavo končne lestvice, ki je bila razdeljena po starostih na 6 kategorij (5 moških ter 1 ženska).

Kot že vrsto let so se tekmovanja tudi letos udeležili atleti lonjerske Adrie, ki so kljub ostrejši konkurenci pobrali toliko zmag, kot še nikoli

doslej in sicer kar štiri od šestih moških. Poleg tega so skupno v vseh treh krosih 12 krat zmagali v raznih kategorijah. Povprečno je na tekmah startalo 65/70 tekmovalcev, kar je glede na mraz in burjo kar spoštljivo število.

V kategoriji dečkov, kjer je glavno besedo imel član Marathona Robert Furlanič, sta se odlično odrezala tri leta mlajša adrievca Robert Cafagna ter Andrej Batič, ki sta zasedla drugo oziroma tretje mesto, kljub temu, da je Batič kar dve tekmi opravil z mrzlico. V ženski kategoriji je mlada Sandra Sumeraz zmagala v vseh treh krosih, medtem ko se je Vile-rjeva v prvem uvrstila na drugo mesto, nato pa se zaradi gripe ni udeležila drugih tekov.

V moški A kategoriji (od 15. do 30. leta) sta lonjerske barve branila Egon Renko, Fabio Ruzzier in mladinec Da-

vid Gregori. Ta je bila tudi najštevilnejša kategorija (skupno 25 tekmovalcev). Po treh izenačenih tekmah se je na prvo mesto uvrstil še vedno naš najboljši zamejski dolgoprogaš Egon Renko, ki je na drugo mesto porinil klubskega tovariša Fabia Ruzziera, medtem ko je bil David Gregori, pred leti med najboljšimi mladinci v deželi, peti. Na končni društveni lestvici je Adria zasedla solidno drugo mesto.

Dečke, kadete in naraščajnike (moški in ženske) čaka sedaj že prvi uradni kros, ki bo 19. in 20. t.m. na Koloniji in bo veljal za podelitev pokrajinskega naslova in za natečaj «Esercito - Scuola». Seveda ne moremo pričakovati podobnega zmagoslavlja, gre pa omeniti, da niso naši predstavniki zadnja leta na podobnih tekmovanjih nikoli odigrali podrejene vloge. (R.F.)

OBVESTILA

Športna šola Trst
šporoča, da bo prva seja novega odbora v sredo, 21. t.m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20. Zaradi določitve funkcij v novem odboru je zaželen prisotnost vseh izvoljenih odbornikov.

ŠD Mladina
prireja od 26. 12. do 1. 1. 1984 zimovanje v Kranjski gori. Vpisovanje v Domu A. Sirka v Križu (tel. 220-505) od 18. do 22. ure.

ŠD Breg - smučarski odsek
organizira 8., 15., 22. in 29. januarja 1984 smučarski tečaj z izletom v Sappado. Vpisovanje in informacije na sedežu društva, danes, 16. t.m., od 20. do 21. ure.

ŠK Kras
obvešča, da je tečaj otroške telovadbe v telovadnici OŠ v Saležu v naslednjih dneh: torek od 16.15 do 17.15 (III. razred); sredo od 16.15 do 17.15 (V. razred); četrtek od 16.15 do 17.00 (vrtec); petek od 16.00 do 17.00 (I. in II. razred). V občinski telovadnici v Repnu pa je urnik naslednji: torek od 15.30 do 16.15 (vrtec); sredo od 15.00 do 16.00 (osnovna šola).

Mladi nogometaši v akciji

V mladinskih nogometnih ligah nastopa tudi več naših ekip. Na sliki: moštvo najmlajših Krasa med tekmo z Montebellom

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
 Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
 Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
 ADIT - DZS 61000 Ljubljana
 Kardejeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
 Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
 GORICA Drevored 24 maggio 1
 Tel. (0481) 83382 - 85723
 ČEDAD Stretto De Rubens 20
 Tel. (0432) 731190
 Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

16. decembra 1983

Zaradi slabosti finančne službe izgublja država težke milijarde

RIM — Ministrstvo za finance bo konec januarja predložilo zakonski o-snutek o združevanju razredov IVA, tako da bo preko posrednih davkov država prejela nekaj tisoč milijard lir. Minister Visentini je dejal, da bodo novi ukrepi izboljšali delovanje uradov, ki pobirajo posredne davke. Podtajnik socialist Susi pa je bil bolj jase in je tiskovni agenciji Italia izjavil, da je ukrep nujen in je tudi v skladu z navodili EGS.

V drugi fazi bo potrebno ta ukrep uskladiti z gospodarskim programom vlade, da ne bi vplival na stopnjo inflacije. Susi je nadalje izjavil, da bodo z novim paketom, ki predvideva preureditev finančne administracije, povečali prihodke države.

Kako nujna je reforma državnih financ, pove podatki, da bi morala s posrednimi in neposrednimi davki država prejeti od 40 do 50 tisoč milijard, 3.600 milijard z že ugotovljeno IVA in okoli 7 do 8 tisoč milijard z neplačanim davkom v tem letu.

«Če bi izterjali te zneske, ki nam pritičejo, pa jih nismo prejeli, bi za-

beležili velik uspeh,» pravi podtajnik Susi. Če bi kasirali že dozorele posredne davke, bi prišlo v državno blagajno štirikrat več denarja kot s SO COF. Podtajnik je predlagal ustanovitev delovne skupine, ki bo preuredila celotno službo za pobiranje posrednih davkov. Njena naloga bo ugotavljanje stanja podjetij, preprečevanje davčnih utaj in posodabljanje uradov posrednih davkov. Glede personala so mnenja, da bi morali prizna-

ti višje osebne prejemke srednjemu in višjemu kadru v finančnem ministrstvu, sicer se bo zgodilo, da se bodo najboljši strokovnjaki zaposlili v zasebnem sektorju. Podtajnik je povedal tudi to, da temelji njihovo delo na zakonu iz leta 1910. Ta šibkost se je pokazala prav pri višjih nadzornikih ustanove SECIT, kjer je bil zaposlen tudi tisti Giacomo Rendina, katerega komunisti dolžijo, da je kriv izginitve težkih milijard in o čemer pišemo na drugem mestu.

Komunistična interpelacija o Rendinovih poneverbah

RIM — Komunistični senatorji so ministru za finance zastavili vprašanje, da bi izvedeli, če je res, da proti Giacomu Rendini niso še uvedli disciplinskega postopka radi prekrškov, ki jih je storil v družbi SECIT in zaradi katerih je rimski urad IVA utrpel milijardno škodo.

Komunistični senatorji nadalje sprašujejo, če ustrezajo resnici govorice, da so Redino, dobrega prijatelja pripadnikov lože P2 kot sta general Lo Prete in kapetan Acampora, skušali iz tega zapleta rešiti krogi, ki so pripadali Gellijske lože.

Protest upokojujencev

V Rimu je bila včeraj protestna manifestacija upokojujencev, na kateri je marsikdo imel kritične pripombe do vlade in do delodajalcev (Telefoto AP)

Zahteva po izpustitvi generala Santovita

RIM — Zagovornika nekdanjega šefa vojaške varnostne službe SISMI Giuseppa Santovita, ki ga obtožujejo, da je objavil državne tajnosti, sta včeraj zahtevala njegovo takojšnjo izpustitev na svobodo. Izpustiti bi ga morali na podlagi člena 152 kazenskega postopnika, ki predvideva, da mora sodnik izpustiti obtoženca na svobodo, če se izkaže v teku preiskave in sodnega postopka samega, da obtoženec prekrška ni zagrešil, ali pa če zakon ne predvideva prekrška v tem smislu.

Oba odvetnika tudi zahtevata, v pričakovanju morebitne izpustitve na prostost, naj sodstvo takoj preklicata zaporni nalog proti generalu Santovitu. Santovita obtožujejo, da je objavil nekatere državne tajnosti v zvezi z nekaterimi poskusi nasilnega spreminjanja ustavnega reda in glede tega pravita njegova zagovornika, da gre za prekršek, glede katerega se ni mogoče sklicevati na objavo državne tajnosti, saj je ustavno sodišče že sprejelo razsodbo da poskusi nasilne spremembe ustavnega reda ne morejo biti predmet državne tajnosti.

Santovita, ki je trenutno v neki florentinski kliniki, kjer ga bodo morali operirati, je kot šef vojaške varnostne službe SISMI pred tremi leti po-

sredoval novinarju tednika «Panorama» nekatere podatke, ki naj bi bili državna tajnost. Njegovi zagovorniki danes trdijo, da je omenjeni novinar v svojem članku objavil le obnovo nekaterih poglavij knjige ameriške pisateljice Claire Sterling, ki jo je v Italiji objavil založnik Mondadori. Zagovornika trdita, da je Sterlingova bila v Rimu prav v času, ko je izšel omenjeni članek.

Tovorno letalo strmoglavilo na tovarno

V letalski nesreči v Kolumbiji izgubilo življenje nad 50 oseb

MEDELLIN — Vsaj petdeset mrtvih: to je obračun nove letalske nesreče, do katere je prišlo pri kolumbijskem mestu Medellin. Ob tej novi katastrofi zmanjkajo kronistu izrazi, kajti v zadnjih mesecih je svet pretreslo že več podobnih tragedij, ki se ponavljajo z osupljivo nagli-

co, tako da je nanje že težko reagirati.

Včeraj je torej v Kolumbiji strmoglavilo letalo. Šlo je za tovorni boeing 707, na katerem je bilo okrog deset članov posadke. Letalo je padlo na neko tekstilno tovarno, v kateri se je

vnel požar, ki je zahteval še štirideset žrtev, a je ta obračun še začasen.

Kolumbijsko letalo je strmoglavilo takoj po vzletu. Še prej pa so morali poseči tehnik, kajti ugotovili so okvaro na turbinah, tako da so vzlet prenesli za dve uri. In ko je vse kazalo, da je v najboljšem redu, je par sto metrov od letališke steze boeing izgubil motor, kar je vzrok tej novi nesreči. Letalo je bilo last družbe «Tampa Airlines» in je bilo namenjeno v Miami na Florido, kamor je običajno prevažalo cvetje. Predstavniki kolumbijske družbe je izjavil, da bi morali tokrat podvreči letalo generalnemu remontu v ZDA in to je bil tudi cilj te, žal zadnje, vožnje.

Vse kaže, da bi lahko imela ta ponovna nesreča še večje, katastrofalne posledice. Goreči deli letala so namreč padli na veliko skladišče oziroma tovarno, ki je samo par sto metrov oddaljena od drugega skladišča, kjer hranijo tehnična goriva. Ko bi se še to skladišče vnelo, bi bile posledice ugotovo še hujše, kljub hitremu in učinkovitemu nastopu gasilcev.

Arabci se zanimajo za sončno energijo

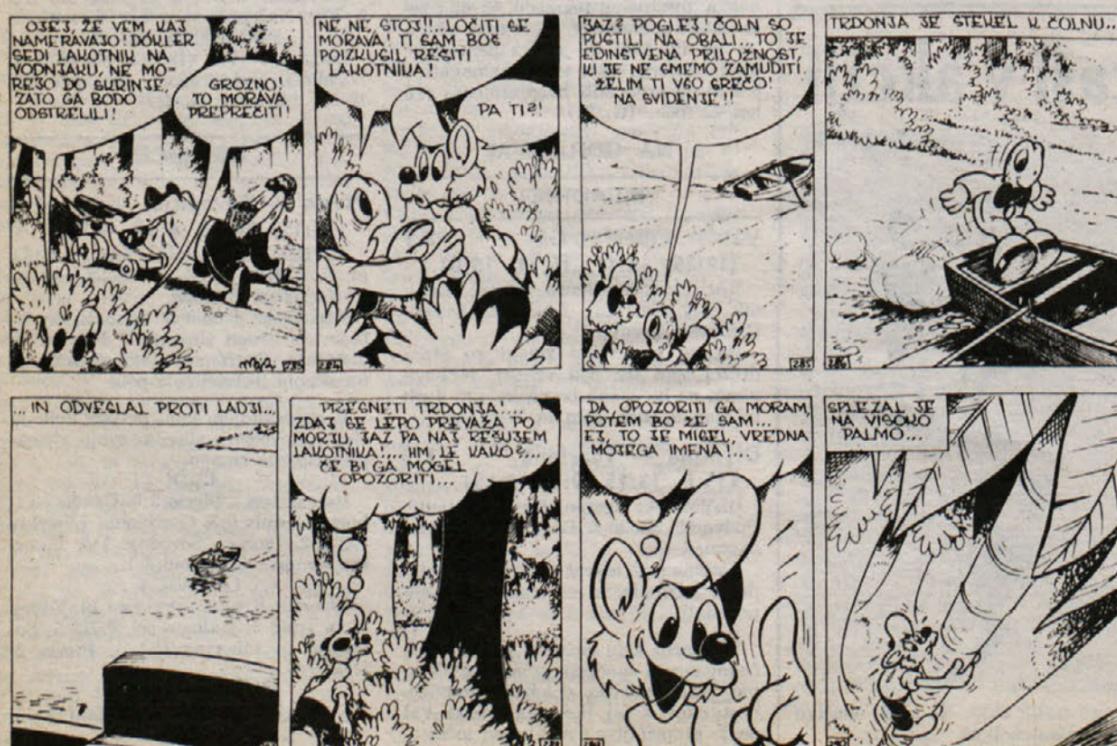
KUVAJT — Čeprav imajo ogromne zaloge nafte so se nekatere arabske države odločile, da črpajo svojo energijo od sonca. Ocenjujejo, da bodo arabske zaloge nafte, če jih bodo črpali s sedanjim tempom, trajale še kakih sto let. Kaj pa potem? Arabci se niso pustili preslepiti s temi napovedmi, temveč so kljub svojemu naftnemu bogastvu usmerili svojo pozornost in denar k proučevanju drugega, praktično neizčrpnega energetskega vira — sončnih žarkov.

To so potrdili tudi na pred kratkim zaključeni prvi arabski mednarodni konferenci o sončni energiji v Kuvajtu. Udeležilo se je je tristo izvedencev iz arabskih in nearabskih držav, ob koncu pa so izglasovali priporočilo arabskim državam, naj uskladijo svoja prizadeva-

nja pri praktičnem izkoriščanju sončne energije. Na konferenci je šef oddelka za sončno energijo pri kuvajtskem inštitutu za znanstvene raziskave Al Saih dejal, da je sončna energija največji dolgoročni adut na področju energetskih virov na zemlji. V Kuvajtu obstajajo že štirje centri za proučevanje sončne energije, med katerimi je tudi sončna električna centrala z zmogljivostjo 100 kilowatov.

Eden najbolj ambicioznih načrtov v arabskem svetu je vsekakor «sončna vas» nedaleč od Riada v Saudski Arabiji, v katero so ZDA in Saudska Arabija vložile ogromne vsote denarja. Saudska Arabija, kljub ogromnim količinam nafte je najbrž največji investitor v načrte za proizvodnjo sončne energije, saj vsako leto investira v ta namen kakih štirideset milijonov dolarjev.

Miki Muster: Gusarji (37.)

Atentat v San Sebastianu

MADRID — Neznanci so včeraj dopoldne v San Sebastianu napadli z avtomatskim orožjem policijsko izvidnico, ubili enega agenta, drugega pa ranili. Atentatorji so nato ustavili avtomobil mestnih redarjev in z njim zbežali. Kasneje je policija našla avtomobil v nekem gozdu pri San Sebastianu.

Pizza na ministrov način

NEW YORK — Izdelovalci znamenite pize, pazite se, da boste dajali na svoje izdelke več sira! To je ukaz vlade ZDA vsem kuharjem v pizzerijah širom po državi. Skratka, ministrstvo za kmetijstvo ZDA ima svoj poseben recept in zahteva, da se ga uveljavlja.

Dokaj nenavadno vest objavlja Washington Post, ki ob tem seveda ustrežno ironizira, čeprav je minister za kmetijstvo izjavil, da je njegov recept izključno v obrambo «interesov ljubitelja pize», in torej naj ne bi

šlo za povezavo s hiperprodukcijo mlečnih izdelkov v ZDA. Vendar vplivni dnevnik temu preveč ne verjame. Zakaj potemtakem minister prepoveduje, da bi sir dolagali sirovim pizzam in zahteva, da ga je treba v izdatni meri dodajati mesnim?

Naj bo tako ali drugače, državna birokracija je prišla tako daleč, da ukazuje Američanom, kaj naj sploh jejo. Minister pa seveda ni povedal, katere pize naj jedo milijoni brezposelnih...

Američanom je zelo odleglo...

WASHINGTON — V glavnem ameriškem mestu so si končno, hvala bogu, oddahnili. A ne zato, ker bi rešili hudo gospodarsko krizo, niti zato, ker bi odkrili nova ležišča nafte, ampak zaradi tega, ker gre pandi Ling - ling na bolje. Kot znano so pande darovali Kitajci leta 1972 takratnemu predsedniku Nixonu, zadnje čase pa je živalca boehala zaradi infekcije na ledvicah in so bili zelo v skrbeh za njeno življenje.

Sedaj pa so v washingtonskem zoološkem vrtu veterinarji sporočili, da ni več v nevarnosti, kar so objavili vsi časopisi in tudi televizija. Kako lepo, da so tudi Američani srečni...